

KOKPIT

TÜRKİYE HAVAYOLU PİLOTLARI DERNEĞİ'NİN ÜCRETSİZ YAYINIDIR

'TEN BAKIŞ

EKİM / KASIM / ARALIK
YIL: 9 / 2017 SAYI: 43

YETKİNLİK TEMELLİ EĞİTİM (YTE)

Yetkinlik (competency) ifadesinin anlaşılması için ICAO'nun Yetkinlik tanımına bakmak faydalı olacaktır.

AMMAN BU ÜLKEYE DİKKAT

Bembeyaz bir buluta tutundum gezindim durdum. Rota, bir Arap ülkesi: Ürdün... Uzm. Psk. E. Esra Tanrıverdi, gezi notlarını aktarıyor.

SINIRLARI ZORLAYAN TASARIMLAR

Günümüzde dünya kaynaklarının süratle yok edilmesi nedeniyle, gelişmiş ülkeler ve şirketler sürdürülebilir eko enerji tabanlı buluşları arka arkaya açıklıyor.

SIRADIŞI DURUMLARDA KARAR

İnsan bazen, ani gelişen durumlarda ve kısıtlı bir zaman içinde karar vermek zorunda kalabiliyor. Bu yazımızda bir miktar bu konuya değineceğiz.

HAVACILIK ÇEVRE VE HAVA TRAFİK YÖNETİMİ

BEN OYUNCULUK
ADINA YAŞADIKLARIMDAN
BESLENİYORUM:
CAN NERGİS

YALIN, ZARİF,
GERÇEK... TIPKI
HAYATIN KENDİSİ GİBİ:
HALİL AÇIKGÖZ

*Yeni yılınızı en içten dileklerimizle kutlar,
sağlık mutluluk ve başarılar dileriz. 🐦*

BİR KAPTAN PİLOTTAN MESAJ VAR...

Merhaba,

Ben Celal Bek Kaptan.

Önceki gün TALPA Genel Merkezine uğradığımda Sizinle tanışmıştık. Bu vesileyle, Kokpit ('ten Bakış) dergisi koordinatörü olduğunuzu da öğrenmiş oldum.

Her sayısını keyifle ve ilgiyle takip ettiğim derginin arkasındaki Siz değerli kahramanlarla tanışmaktan büyük mutluluk duydum. Kokpit dergisi hem teknik ve fiziki kalitesiyle hem de içeriğiyle Türk Havacılığında önemli bir boşluğu doldurmakta ve havacılığın Kutup Yıldızı olarak hem kokpitin içerisinde hem de dışında olan tüm havacıların yolunu aydınlatmaktadır. Nasıl ki Kutup Yıldızı tüm insanlara ve özellikle havacılara bir referans noktası olarak yol göstermekteyse dergi de aynı şekilde gerek mevcut durumda gerekse gelecekte havacılığın içerisinde bulunduğu durumu ve dikkate alması gereken hususları ortaya koyarak havacılar için bir Kutup Yıldızı olmaktadır.

Böylesine önemli bir görev şüphesiz ancak sizler gibi adanmış ve mükemmele odaklanmış insanlarla başarılabilir. Bilindiği gibi havacılığın yüzyıllar boyunca hayalden düşünceye, düşünceden gerçeğe dönüşebilmesi ve bugün ulaştığımız seviyelere çıkması sadece bu işlerle uğraşan teknik isimlerle olmamış aynı zamanda bu çalışmaların ve ilham duygularının başka insanlara ulaştırılmasıyla gerçekleşebilmiştir. Bu aktarımlar sayesinde, dünyanın bir noktasındaki uçuş arzusu ve çalışmaları başka diyarlarda da takip edilebilmiş, insanlık dünya için çok kısa sayılabilecek sürede uçmayı hayal etme düşüncesinden, gezegenler arası seyahat edebilme seviyesine yaklaşabilmiştir.

Bu gelişme ise, Taş Devrinin yaklaşık 3600, orta çağın yaklaşık 1000 yıl, yeni çağın yaklaşık 400 yıl sürdüğü insanlık tarihinde yaklaşık 100 yıl gibi insanlık için çok kısa sayılabilecek bir sürede gerçekleşmiştir. Jules Verne "Aya Seyahat" isimli eserini 1865 yılında yazdığında kendisine hayalci ve çılgın anlamına gelecek şekilde "Lunatic" denmiş ancak yaklaşık 100 yıl sonra, hayal gerçeğe dönüşerek aya ilk giden modül "Lunar Module" şeklinde isimlendirilmiş ve havacılıktaki ilerleme gözler önüne serilmiştir.

Bu ve daha sonraki gelişmeler bize gösteriyor ki Havacılık "Devrimsel değil Evrimsel" bir kavramdır. Bu evrimde hiç kimse Arşimed'in suyun kaldırma kuvvetini bulduğu gibi bir sabah kalkıp "Evraka, evraka (Buldum, buldum)" diyerek birden bire Airbus 380, Boeing 777, F 35 veya uzay mekiği bulamamış, tüm gelişmeler bir biri üzerine eklenerek sağlanmıştır. Bir çalışma insanların kafasında başka bir kıvılcım oluşturacak şekilde yeni ufuklar açmış ve yeni vizyonlara yol vermiş ve ilerlemeler adım adım gerçekleşmiştir.

Bu kapsamda, havacılıkta fikir ve düşüncelerin diğerlerine aktarılabilmesi hayati önem taşımakta ve havacılığın gelişmesinde hayati önem taşımaktadır. Bu aktarım kanalları olmasaydı yaklaşık 5000 yıl boyunca insan zihninde hayal olarak kalan uçuş düşüncesi bugün de hayal olarak kalmaya devam edebilirdi.

Hezarfen Ahmet Çelebi'nin uçuş gayretinden haberi olmasaydı Leonardo da Vinci uçan makine çizimleri yapamaz, Leonardo da Vinci'nin bu çizimleri olmasaydı Montgolfier Kardeşler balonla uçmayı gerçekleştiremez, Montgolfier Kardeşler olmasaydı Otto Lilienthal ilk planör uçuşlarını yapamaz, Otto Lilienthal olmasaydı Wright kardeşler bu kadar kısa zamanda ilk uçuşlarını gerçekleştiremezler ve bugünlere ulaşamazdık. Burada bahsettiğim insanlar ve diğerlerinin birbirlerinden haberleri olmasa ve bu insanlar dünyanın farklı ülkelerinde olmalarına rağmen birbirlerine ilham vererek yeni ufuklar açmasalar büyük ihtimalle her defasında aynı yerden başlamak zorunda kalırlardı.

Bütün bunları bizlere sağlayan ise onları birbirlerine bağlayan havacılık kültürünün ve vizyonunun aktarılabilmesiydi. Bu nedenle, bazı alanlarda olduğu gibi havacılık kültürü teknolojiye bağlı olarak gelişmemiş, önce havacılık kültürü ve vizyonu olarak yani insanların aklında gelişmiş, gelişen yeni vizyonlar teknolojiye yön vermiştir. Yani önce teknoloji gelişmiş, sonra bu teknolojiyi nerede kullanabiliriz diyerek havacılık gelişmemiştir. Tam tersine, vizyon ve havacılık kültürü teknolojinin hangi yönden ilerlemesi gerektiğine yön vermiştir. Birçok alanın aksine teknoloji kültürü yönlendirmemiş, kültür teknolojiye öncülük

etmiştir. İnsanın 1600'ler de yeterli teknoloji yokken uçmayı tasarlaması, 1800'ler de daha bir noktadan bir noktaya uçmayı başaramazken Jul Verne örneğinde olduğu gibi aya gitmeyi hayal etmesi, 1930'lar da henüz uçmayı yeni başarmışken büyük Atatürk'ün vizyoner şekilde ifade ettiği gibi aya gitmeyi öngörebilmiştir (Bu kapsamda, Atatürk'ün 1936 yılında ifade ettiği "Bir gün insanoğlu, tayyaresiz de göklerde yürüyecek, gezegenlere gidecek; belki aydan bile haber yollayacaktır. Bu mucizenin tahakkuku için 2000 yılını beklemeye gerek kalmayacaktır." sözü havacılıkta vizyonun teknolojinin önünde gittiğinin en güzel kanıtıdır).

Yaptığınız faaliyetler ve çıkarılan dergi bu vizyoner yaklaşımın devamıdır ve havacılık kültürünün hem bugünkü hem de gelecekteki havacılara aktararak havacılık vizyonun ve ateşinin hiç söndürülmeden geleceğe aktarılmasını sağlayan değerli ve vazgeçilmez köprüsüdür. Bizi geleceğe bu köprüler taşır. TALPA başta olmak üzere diğer havacılık kurumları, sizin derginiz ve diğer çalışmalar havacılığın geleceğe ve aydınlığa taşıyan gerçek birer meşaledir. Tuttuğunuz meşale, gösterdiğiniz gayret, harcadığınız emekler olmasa bu aydınlığın ve havacılık kültürünün yeni kuşaklara aktarılması mümkün olamayacaktır.

Bu tarihi bir görevdir.

Bu tarihi görevin sizler gibi nitelikli ve havacılığa adanmış insanlar tarafından yapılıyor olmasını ve tarihe karşı sorumluluğun Türk havacılığına yakışır şekilde takip edildiğini izlemekten büyük mutluluk duymaktayım.

Çalışmalarınızda başarılar diliyor, havacılar olarak geleceğimizi aydınlatma gayretlerinizi minnet ve şükranla karşılıyorum.

Yolunuz açık olsun...

**Celal Bek
Kaptan Pilot**

Başkandan...

YENİ YILDA DAHA GÜÇLÜ BİR TALPA OLMAYA HAZIRIZ.

YENİ BİR YILA GİRMİŞ OLMANIN HEYECANI VE UMUDU İÇİNDEYİZ. TALPA AİLESİ VE ÜLKEMİZ İÇİN, GEÇTİĞİMİZ YILDAN DAHA İYİ BİR YIL OLMASINI DİLİYORUZ. GEÇEN YILIN MUHASEBESİNİ YAPARAK GELECEK YILA ADIM ATMAK HER ZAMAN İYİDİR. TALPA OLARAK 2017 YILINDA NELER YAPTIK, NELERİ BAŞARDIK, ZAYIF VE GÜÇLÜ YÖNLERİMİZ NELERDİR SORULARINI YANITLAYARAK BİZ DE BİR DEĞERLENDİRME YAPALIM İSTEDİK.

Geçtiğimiz yıl yapılan çalışmalarımızı, etkinliklerimizi mesleki ve iktisadi başlıkları altında gruplandırarak, kayda geçirmekte fayda gördüklerimizi sıralayalım.

Mesleki olarak neler yaptık?

Öncelikle, Yabancı Dil Seviye Belirleme Sınav Merkezimizin faaliyete geçmesi yer alır. Meslektaşlarımızı oldukça sıkıntıya sokan ve maddi kayıplara uğramalarına yol açan, bürokratik bir işlemi minimuma indirdik. Bu hizmet için çoğunluğu meslektaşlarımızdan oluşan 10 kişiyi sınav yapıcı olarak yetiştirdik ve 6 ay gibi kısa bir sürede 300 kişinin sınavını gerçekleştirdik.

Bu sayede meslektaşlarımızın 2-3 ay ücretsiz izin kullanmak zorunda bırakılarak sınav günü beklediği SGK primlerinin bile ödenmediği dönemler son bulmuştur. Değişen ve yenilenen

SHT talimatları sayesinde yaşanan mağduriyetler en aza inmiştir.

İkinci olarak, sağlık sorunlarımızda yaşanan bazı bürokratik gecikmeleri SHGM'nin nezdinde oluşturulan sağlık komisyonu aracılığı ile, EASA kriterlerine geçilmesi ve değişen SHT-MED talimatları ile aşmış bulunmaktayız. Bugün SHGM Sağlık Müdürlüğü'nde kararı alınmamış dosya bulunmamaktadır.

SHGM sağlık müdürlüğü ile çalışma /sempozyum yaparak sorunlarımıza çözümler bulmak yönündeki ortaklığımız devam edecektir. 1 Ocak 2018 tarihinde yürürlüğe giren FRMS sistemi ile ilgili sektörümüzü hem bilgilendirmek hem de FATIGUE kültürü oluşturmak amaçlı olarak ilerleyen günlerde sempozyum/ çalıştay yapmak, planlarımız arasında yer almaktadır. FRMS ve FATIGUE biz uçucular için

Kpt. Plt. Mehmet Ayhan Günel /TALPA Başkanı

kabul edilebilir seviyelerde, anlaşılır ve uygulanır olarak yer almak zorundadır.

İktisadi olarak neler yaptık?

Şunu gururla söyleyebiliriz ki, TALPA kuruluşundan bu yana iktisadi olarak hiç bu kadar güçlü olmamıştır. Üye sayımız göreve başladığımızdan bu yana iki katına ulaşmış, finansal varlıklarımız da bununla doğru orantılı olarak artış göstermiştir. Üyelerimizin bizlere verdiği emaneti büyüterek yol almış olmanın gururunu yaşıyoruz. Tabii, bu büyümedeki en büyük etken, üyelerimizin bizlere ve TALPA'ya vermiş oldukları desteklerdir. Biz birlikteyken güçlüyüz.

Sosyal yaşam sağlık,

2018'in ilk çalışma günü olan 2 Ocak'ta imzalanan bir protokol ile, alanında Türkiye'nin ilk üç büyük kulübünden biri olan Yeşilyurt Spor Kulübü ile çalışma kararı aldık.

TALPA üyelerinin sağlıklı ve sosyal bir yaşama kavuşması amacıyla imzaladığımız bu protokolden sonra, TALPA üyeleri ve yakınları Yeşilyurt Spor Kulübü'ne, TALPA tanıtım kartını göstererek imkanlardan ve hizmetlerden aidaat ödemeksizin yararlanma hakkına sahip oldular. Üyelerimize ve camiamıza hayırlı olsun.

2017'de gözümüze batanlar...

Geçtiğimiz yıl Kasım ayında

yaşanan Hava-İş Genel Kurulu ve bu genel kurula gidiş süreci, sivil havacılık çalışanlarına yakışan bir nitelikte seyretmedi.

Sektörümüz çalışanlarını sendikalı olmaya değil cezbetmek, uzak tutacak tutumlarla karşı karşıya kaldık. 21'inci yüzyılda sivil havacılık çalışanlarının ekonomik ve özlük haklarını korumak amacıyla kurulmuş bir sivil toplum örgütü, camiamızı dışarıda bırakan ve yalnızca seçilmeye odaklanmış bir eylem planıyla, kabin ve kokpiti dışlamıştır.

Öyle ki, TALPA Başkanı olarak benim sendika üyeliğim dahil, onlarca pilot arkadaşlarımızın üyelikleri delege seçilmemize ve aday olmamıza engel olmak üzere silinmiş, yok sayılmış ve oy kullanmamız engellenmiştir.

Camiamızı temsilen İskender Çarkçı kaptanın listesi, toplam sendika üyelerinin yarısından çoğunu temsil etme kabiliyetindeyken, genel kurulda temsiliyeti üçte birin altında bırakılarak, uçucuların seçtiği arkadaşlarımızdan hiçbiri yönetimde temsil edilmemiştir. Dolayısıyla Hava-İş'in kapıları uçuş ekiplerinin yüzüne çarparak kapatılmıştır.

Oysa ki sivil havacılık bünyesindeki bir sivil toplum örgütü, üye sayısını arttıran, demokratik, şeffaf ve çalışanlara yakışır olmalıdır. Bu manada sivil havacılığın tek örgütü TALPA olarak kalmıştır. TALPA'nın önemi artmıştır.

2018 yılı için hedeflerimiz

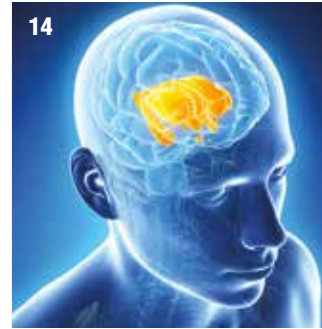
Geçtiğimiz genel kurulda karar altına aldığımız tüzük değişikliği için yapılacak olan olağanüstü genel kurulu bu yılın ilk çeyreğinde gerçekleştirmek istiyoruz. IFALPA toplantısı Mart ayında Lüksemburg'ta yapılacak. Toplantıya özel bir önem veriyoruz. Hazırlıklarımızı en iyi temsili sağlamak üzerine yoğunlaştırdık. Uluslararası nitelikteki bu toplantıda pasif, izleyen değil, katkı veren aktif bir TALPA olmak hedefimizdir.

25/29 Nisan'da Antalya'da yapılacak olan EURASIA Air Show, Cumhurbaşkanlığı seviyesinde bir etkinlik olacak. Dünya'nın en büyük havacılık şirketlerinin temsil edildiği standların arasında TALPA olarak biz de yer alıyoruz. Ülkemiz ve Dünya havacılık sektörünün en büyük temsilcilerinin katılımcı olduğu 5 günlük etkinlikler kapsamında, 26 Nisan Dünya Pilotlar Günü kutlamaları da yer alacak.. Dünyaya hediye ettiğimiz bu özel günde, ilk uçuşun 29 Ekimde gerçekleşeceği 3. Havalimanının tanıtımına da katkıda bulunmak istiyoruz.

2018 yılının sivil havacılık camiamıza moral, şevk, güç ve başarı; üyelerimiz ve ailelerine sağlık ve mutluluk getirmesini diliyorum.

Bu davet bizim...

İçindekiler

06 **COMPETENCY BASED TRAINING (CBT) YETKİNLİK TEMELLİ EĞİTİM (YTE)**

24 **YAKINI OKUYAMIYORSANIZ MULTİFOKAL LENS ÇÖZÜM OLABİLİR**
Doç. Dr. Bozkurt Şener, presbiyopi ile ilgili bilgiler verdi.

10 **HAVACILIK ÇEVRE VE HAVA TRAFİK YÖNETİMİ**
Mükemmel bir havacılık endüstrisi, ekonomik refahın ana elemanlarından biri ve küreselleşmenin de anahtarı olarak görülmektedir.

26 **KALP ANJİYOGRAFİSİ**
Kalp damarlarının durumunu değerlendirmek amacı ile kullanılan bir görüntüleme yöntemidir.

14 **SIRADIŞI DURUMLARDA KARAR**
İnsan bazen, ani gelişen durumlarda ve kısıtlı bir zaman içinde karar vermek zorunda kalabiliyor. Bu yazımızda bir miktar bu konuya değineceğiz.

28 **GÜVEN, DİKKAT, KOORDİNASYON VE YARAMAZ...**
30 cm'lik bu sevimli hayvanlara farklı bir pencereden bakın...

18 **AMMAN BU ÜLKEYE DİKKAT**
Bembeyaz bir buluta tutundum gezindim durdum. Rota, bir Arap ülkesi: Ürdün... Uzm. Psk. E. Esra Tanrıverdi, gezi notlarını aktarıyor.

34 **EN PAHALI EN TEKNİK**
İşte dünyanın en pahalı ve en teknolojik uçakları. Bir kral, bir milyarder işadamı ve bir prens.. Ve askeri alanlar...

TALPA adına
SAHİBİ VE SORUMLU MÜDÜR
TALPA Yönetim Kurulu Başkanı
Kaptan Pilot Mehmet Ayhan GÜNAL

YAYIN KURULU
Kaptan Pilot Mehmet Ayhan GÜNAL
Kaptan Pilot Dilek KARABAĞLI
Kaptan Pilot Osman ŞİRİN
Kaptan Pilot Bülent BORALI
Kaptan Pilot Melih BAŞDEMİR

EDİTÖR
Tuncer TAŞDÖĞEN

DERGİ & REKLAM KOORDİNATÖRÜ
Ebru A. KARATAŞ
TALPA Basın ve Halkla İlişkiler Koordinatörü

YÖNETİM YERİ
Türkiye Hava Yolu Pilotları Derneği
Şenlikköy Mahallesi, Avcılar Sokak No: 43
34253 Florya / İstanbul
Tel: 0212 662 12 01
Fax: 0212 662 12 03
e-mail: talpa@talpa.org
web: www.talpa.org

BASKI

Bilnet Matbaacılık ve Ambalaj San. A.Ş.
Dudullu Organize Sanayi Bölgesi
1. Cadde No:16 Ümraniye/İSTANBUL
Tel: +90 (216) 444 44 03
Fax: +90 (0216) 365 99 07 - 08
www.bilnet.net.tr

TÜRK PİLOTLARI BULUŞMA NOKTASI

Bu dergide yayımlanan makale ve yazılar, yazarın şahsi görüşünü temsil eder. TALPA'nın resmi görüşü olarak kabul edilmez. Yazılar ve yazıda kullanılan görsellerin sorumluluğu yazara aittir. İlan veren kurumların reklam ve kampanyalarıyla ilgili her türlü hukuki sorumluluk ilan veren kuruma aittir. TALPA sorumlu tutulamaz.

TALPA Yayın Kurulu, yazarların gönderdiği yazıların tamamını veya bir kısmını yayımlayıp yayımlamamakta serbesttir. Yayımlanan eserlerle ilgili yazara telif hakkı ödenmez.

40 BEN OYUNCULUK ADINA YAŞADIKLARIMDAN BESLENİYORUM: CAN NERGİS
O bir gezgin... O yaşadıklarından beslenen bir oyuncu. 23 ülkede başarıyla mankenlik ve modellik yaptıktan sonra şimdilerde "BÖRÜ" adlı dizinin çekimlerinde. İşte Can Nergis

46 YALIN, ZARİF, GERÇEK... TIPKI HAYATIN KENDİSİ GİBİ... HALİL AÇIKGÖZ
Hep taze tutacaksınız sevincinizi, avluda diz boyu kar olsa da elinizden eksilmeyecek kır çiçekleri...

52 SINIRLARI ZORLAYAN TASARIMLAR
Günümüzde dünya kaynaklarının süratle yok edilmesi nedeniyle, gelişmiş ülkeler ve şirketler sürdürülebilir eko enerji tabanlı buluşları arka arkaya açılıyor

56 ETKİNLİK TAKVİMİ: KONSER, TİYATRO, GÖSTERİ, SİNEMA VE ATÖLYE ÇALIŞMALARI...

COMPETENCY BASED TRAINING (CBT) YETKİNLİK TEMELLİ EĞİTİM (YTE)

Dr. Kpt. Plt. M. Melih BAŞDEMİR
Talpa Yönetim Kurulu Üyesi
(Competency Based Training-CBT)

Bir önceki sayımızda YTE hakkında bir tanıtım yapmış ve mevcut uygulamalarına ilişkin bilgi veren bir yazı kaleme almıştık, bu sayımızda ise YTE'nin ne olduğu ve nasıl uygulanması gerektiği hakkında IATA'nın Guidance Material and Best Practices for MPL Implementation dokümanını temel alarak bir yazı hazırlamaya çalıştık.

Bilindiği gibi YTE, eğitim sonrası elde edilen çıktılara yani yetkinliklere odaklanırken,

klasik eğitimler eğitim sonrası elde edilen performansın belli bir düzeyde olmasına odaklanmaktadır. Özellikle havacılık endüstrisinde mevcut pilot ihtiyacını daha etkin bir şekilde kısa yoldan karşılamak için geliştirilen MPL konseptiyle temeli atılan YTE, gerekli performansın sergilenebilmesi için belirlenen zaman kısıtı yerine benzer performansın elde edilmesi için gerekli olan davranış değişikliklerinin ölçülmesini hedef almıştır. Buradaki temel amaç ise, eğitim sonrası pilotların emniyetli ve etkin bir şekilde

kendilerinden beklenen görev ve sorumluluklarını yerine getirebilecek ana yetkinliklere sahip olmalarını sağlamaktır.

YTE için otoriteler tarafından belirlenen minimum uçuş saati ya da minimum eğitim süresi dışında bir zaman kısıtı bulunmamaktadır. Önemli olan belirlenmiş yetkinliklere ulaşmak ve bunları eğitim sonrası operasyonlarda uygulamaya devam etmektir. Diğer bir ifadeyle ICAO ya da EASA tarafından belirlenen limitler içinde kalmak kaydıyla, eğitim süresi kişinin öngörülen yetkinliğe ulaşmasına göre

değişebilecektir. Bu durum, eğitim dökümanlarının, yardımcıların, eğitim ortamının, eğitim veren otoritenin eğitim programlarını revize etmesiyle sağlanabilecektir.

Yetkinlik (competency) ifadesinin anlaşılması için ICAO'nun Yetkinlik tanımına bakmak faydalı olacaktır. ICAO dökümanlarına göre Yetkinlik; belirli şartlar altında yapılması gereken görevlerin yerine getirilmesi için gerekli olan bilgi, yetenek ve davranışların oluşturduğu bir bütündür.

Bu tanımdan yola çıkarak,

YTE, havayolu şirketlerine ve çalışanlarına ek sorumluluklar ve görevler getirmektedir. Özellikle teknolojik gelişmeler dikkate alındığında üretilen son jenerasyon uçaklarda sergilenmesi gereken performans temel yetkinliklerin yerine getirilmesiyle sağlanabilecektir. Konuyu açmak gerekirse, bilindiği teknolojik gelişmeler sonrası uçakların otomasyonlarında köklü değişiklikler olmuş, ancak bu otomasyonu yönetecek insan faktöründen kaynaklı hataların giderilmesi konusunda meydana gelen ilerleme

teknolojik ilerlemenin gerisinde kalmıştır. Otomasyonda meydana gelen gelişmelerle uçuş ortamında oluşabilecek olumsuzları öngörmek daha önceki uçuş operasyonlarına göre daha zor hale gelmiştir. Mevcut senaryolar ya da geçmiş tecrübelerden elde edilen geri beslemelerle günümüzdeki kaza kırım ya da olay senaryolarını öngörmekte yetersiz kalabilmektedir. Bu sebepten dolayı YTE ön plana çıkmaya başlamıştır. Çünkü YTE, eğitim sürecini senaryo üretme üzerine kurmaya çalışmaktadır. Bu senaryolarla pilotların

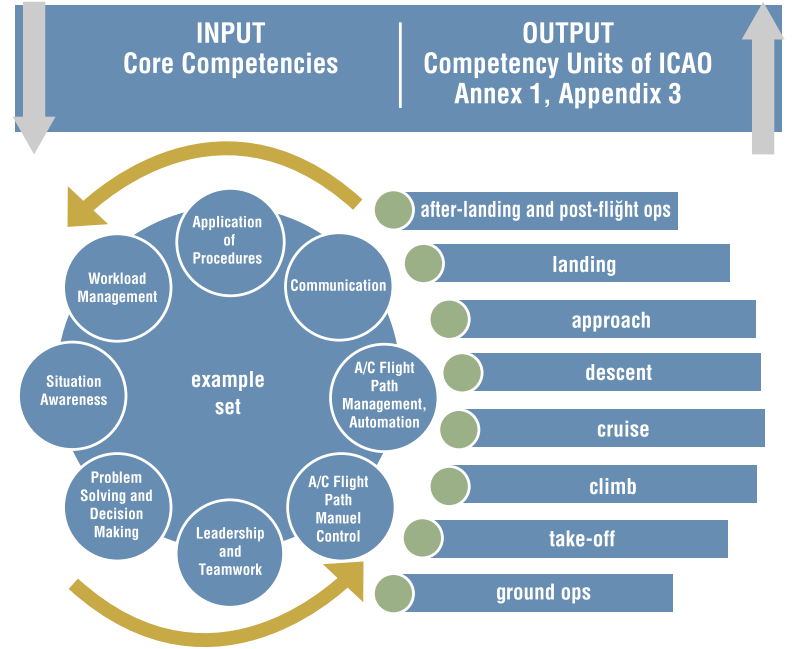
belirlenmiş ana yetkinliklerinin sergilenmesi hedeflenerek gerçek duruma yakın bir eğitim süreci yaşanmasına imkan sağlanmaya çalışılmaktadır.

YTE'nin uygulanması aslında uçuş eğitimlerinde bulunan paradigmalardan değişmesine yol açmaktadır. Bu eğitim anlayışı, geçmişte yer alan ve bir anlamda demode kalmış kritik eğitim setlerinin yenileriyle değiştirilmesini değil, aynı zamanda bu setlerin ulaşılması hedeflenen ana yetkinlikleri elde etmede kullanılmasını içermektedir. Bu eğitim anlayışında öğretmenlerin etkisi çok önemlidir, öğretmenler, öğrencilerin herhangi bir manevrayı yanlış yaptıktan sonra onu düzeltmelerine ve bu manevraların düzeltilmiş hallerini ezberlemelerine değil, söz konusu manevraları yaparken yapılan hataların “kök nedenlerini” anlamalarına, herhangi bir emercensi durum sonrasında mevcut bir anlayışla uçağı emniyetli hale getirmeye odaklanırlar. Bunu yaparken de gerçeğe yakın senaryolar üreterek uçuşun yaşatılmasına, ezberlenmiş senaryolardan uzak durmaya özen gösterirler. Diğer bir ifadeyle, bir motor arızasında

öğrenci bu arızanın ne zaman geleceğini bilmez, öğretmen uygun bir senaryo üreterek öğrenciden motor arızasını çözümlenerek uçağı TEM (Threat & Error Management)'e uygun bir şekilde uçağı emniyetli hale getirmesini bekler. Burada ana belirleyici unsur ise “hata analizleridir”, mevcut senaryolar içinde yapılan hatalar iyi bir şekilde analiz edilmeli ve öğrencilere anlatılarak öğrencilerin davranış değişiklikleri içinde oldukları gözlenmelidir. Vurgulanması gereken diğer bir konu ise eğitimde teknik (TEC) ve teknik olmayan (NOTEC) olarak ayrıma gitmenin YTE ile artık gereksiz olduğudur. Çünkü bu konseptte ulaşılması istenen ana yetkinliklere TEC ve NOTEC lerin karışımı ile ulaşılabilir, bu iki yetenek birbirinden ayrılmaz bir bütün olarak ele alınmaktadır. Bu konuya örnek olarak mevcut değerlendirme formlarında yer alan takım çalışması ve işbirliği (team work and cooperation) verilebilir. Bir yetkinliğe ulaşabilmek için kişinin şahsi becerisini ve ekip işbirliği ile birleştirmesi gereklidir, bu sebepten dolayı burada TEC ve NOTEC olarak ayrıma gitmek yersiz olacaktır.

ICAO'nun Tanımladığı Ana Yetkinlikler

Icao, modern uçuş operasyonlarının emniyetli bir şekilde yürütülebilmesi için 8 adet yetkinlik belirleyerek bunun uçuşun her safhasında uygulanması tavsiye etmektedir.

Şekil 1. ICAO Yetkinlikleri ve Uçuş Safhaları

Şekil 1'de de yer aldığı gibi YTE aslında bir Girdi/Çıktı anlayışı üzerine kurulmuştur. Buradaki girdiler ana yetkinlikler, çıktılar ise uçuşun safhalarıdır. Söz konusu yetkinlikler:

- Prosedürlerin uygulanması
- İletişim
- Uçuş Yönetimi- Otomasyon
- Uçuş Yönetimi-Manuel
- Liderlik ve Takım Çalışması
- Problem Çözümü ve Karar

Verme

- Durumsal Farkındalık
- İş Yükü Yönetimi olarak belirtilmiştir.

Burada belirtilen yetkinliklerin oluşturduğu girdi/çıkı modeli ölçülebilir girdilerden oluşmaktadır. Buradaki girdi pilotun kendi yetkinlikleri doğrultusunda beklenen çıktılarını nasıl elde edeceğini ve emniyetli bir uçuşu hangi sebeplerle

(why) sağlayabileceğini açıklar. İşte tam bu noktada uçuş eğitimlerinde YTE sayesinde paradigma değişikliği yaşanmaktadır. Çünkü geleneksel eğitimlerin değerlendirmelerinde ulaşılması istenen minimum standartların yerini, YTE'de belirlenen yetkinliklerin “ne kadar etkin” bir şekilde uygulandığının değerlendirilmesi almıştır. Buradaki değerlendirme işin yapılması ve emniyetli bir şekilde operasyonun yürütülmesine odaklanır. Diğer bir ifadeyle, tek motor arızasından sonra pilot belli limitlerde sürati tutamadığı için “fail” edilmez, tek motor arızasını gidermede uyguladığı usullerin genelinde uçuş emniyetini sağlayıp sağlayamadığı değerlendirilir. Burada öğretmenlerin de seçimi konusu özel bir yer almaktadır, bu konu ise başka bir yazıda ele alınacaktır.

SEKTÖRDEN GELEN GÖRÜŞ VE ÖNERİLER DOĞRULTUSUNDA HALİ HAZIRDA HİZMETTE OLAN NOTAM MODÜLÜNÜN GÜNCELLENMİŞ VERSİYONLARI YAYIMLANMAYA DEVAM EDİLECEKTİR.

uçuşun her safhasında, hatta TCAS, GPWS, Windshear gibi bazı özel durumlarda bile uçuşun emniyetli bir şekilde sürüdürülmesini sağlar.

YTE ile, uçuştaki performansın her safhayı birleştirecek şekilde yetkinliklerin kullanılması, bunların ölçülmesi, ve bu ölçümlerle kişinin hangi uçuşun safhalarında eğitim ihtiyacı olduğu belirlenerek etkin bir eğitiminin ve uçuş operasyonunun elde edilmesi sağlanır.

Sonuç olarak, YTE

teknolojik gelişmelere bağlı olarak artan otomasyonun yönetilmesi sonrasında klasik eğitim anlayışının geliştirilmesi ihtiyacı ile ortaya çıkmış ve özellikle MPL eğitimlerinde gelişimini sağlamıştır. Maliyet etkin bir şekilde birçok hava yolu şirketinin eğitim programlarında yer almaya başlayan YTE uygulamaları arttıkça, hava yolu endüstrisinde oluşan pilot ihtiyacını gidermede ve oldukça pahalı olan uçuş eğitim maliyetlerinin düşürülmesinde önemli katkılar sağlanacaktır.

Diğer bir konu ise çıktılardır. Ekip ya da bireysel olarak elde edilen çıktılar da ölçülebilir. Çıktıdan anlaşılan “ne” elde edildiğidir. Çıktı ile TEM gereklilikleri yerine getirilerek,

HAVACILIK ÇEVRE VE HAVA TRAFİK YÖNETİMİ

Dr. Ali Ozan CANARSLANLAR

Eskişehir Anadolu Üniversitesi Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi
aocanarlanlar@anadolu.edu.tr

MÜKEMMEL BİR HAVACILIK ENDÜSTRİSİ, EKONOMİK REFAHIN ANA ELEMANLARINDAN BİRİ VE KÜRESELLEŞMENİN DE ANAHTARI OLARAK GÖRÜLMEKTEDİR. HAVACILIĞIN, DÜNYANIN DİĞER BÖLGELERİNDEN GELEN ÜRÜNLERE ULAŞILMASI, GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERİN BÜYÜMESİNİ HIZLANDIRMASI, REFAH DÜZEYİNİN ARTMASI VE KÜLTÜRLER ARASI ANLAYIŞ GİBİ SOSYO-EKONOMİK FAYDALARI SÖZ KONUSUDUR. BU NEDENLERDEN DOLAYI HAVA TRAFİĞİ HER GEÇEN GÜN ARTMAKTADIR. HIZLA ARTAN HAVA TRAFİĞİ NEDENİYLE DE BU ENDÜSTRİNİN HAVA KİRLİLİĞİ VE İKLİMSEL DEĞİŞİKLİKLER İLE İLGİLİ ÇEVRESEL ETKİLERİ ARTIŞ GÖSTERMEKTEDİR.

Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC- Intergovernmental Panel on Climate Change) raporlarında en iyi ihtimalle sıcaklık artışının 0.6 ile 4°C arasında olacağı belirtilmiştir. Fakat son zamanlardaki araştırmalarda Çin ve Hindistan'daki enerji tüketiminin hızlı bir şekilde arttığı ve buna bağlı olarak CO₂ emisyonundaki artışında IPCC tahminlerindeki en yüksek oranda olduğunu

göstermektedir. Buna göre, dünya ortalama yüzey sıcaklığının 2100 yılına kadar 1.8 ile 5.8°C arasında artacağı tahmin edilmektedir. Gelecekte bu sıcaklık artışları, daha yüksek yerel sıcaklıklar, daha az soğuk günler, daha fazla sağanak yağmur, deniz seviyesinin artması gibi birçok iklimsel etkiye neden olacağı öngörülmektedir.

Hava taşımacılığı, hem havaalanı seviyesinde hem de bölgesel ve küresel seviyede

oldukça önemli çevresel etkilere sahiptir. Uçak emisyonları, ortaya çıktıkları yüksekliğe (yere yakın ya da yüksek irtifada) bağlı olarak yerel hava kalitesi kirleticisi ve/veya sera gazı olarak kabul edilmektedirler. Havaalanı ve çevresindeki uçak operasyonları (ana motorlar, frenler, APU sistemleri gibi) ile yardımcı apron ekipmanları kaynaklı emisyonlar yerel hava kalitesini etkilemektedir. Küresel seviyede atmosferik etkiler ise iklimi etkileyen havacılık

emisyonları olarak ifade edilmektedir.

Havacılık emisyonlarının, iklim değişimi üzerinde yer seviyesinde meydana gelen olumsuz etkilerinden daha büyük bir etkisi söz konusudur. Bunun nedeni, yüksek irtifalardaki emisyonların iklimsel değişime neden olan pek çok kimyasal ve fiziksel süreçleri körükleyebilmesidir. Uçak motorlarında yakıtın yanması sonucu başta karbondioksit (CO₂) ve su

UÇAK EMİSYONLARI, ORTAYA ÇIKTIKLARI YÜKSEKLİĞE (YERE YAKIN YA DA YÜKSEK İRTİFADA) BAĞLI OLARAK YEREL HAVA KALİTESİ KİRLETİCİSİ VE/VEYA SERA GAZI OLARAK KABUL EDİLMEKTEDİRLER.

buharı (H_2O) olmak üzere, azot oksitler (NO_x) ve diğer bazı gazlar ortaya çıkar. Uçak emisyonlarının yaklaşık %70'ini CO_2 , %30'undan biraz azını H_2O ve geri kalan %1'den az kısmını ise NO_x , CO, SO_x , VOC emisyonları oluşturmaktadır. İklim değişimi açısından en önemlisi CO_2 emisyonudur. CO_2 'nin atmosfer içerisinde uzun dönemler yaşayabildiği için nerede ya da hangi seviyede ortaya çıktığının önemi yoktur. CO_2 emisyonu

küresel ve uzun dönem bir kümülatif etkiye sahiptir. Daha yüksek atmosferde NO_x , ozon ve su buharına

dönüşebilmektedir ve bu parçacıklar yoğunlaşma izinin gelişimine yol açabilmektedir. Uçaklardan çıkan atmosferde kalan bu yoğunlaşma izleri, güneşten gelen bir kısım ışınımı geri uzay boşluğuna yansıtırlarken, atmosferin soğumasına da yol açarlar. Ayrıca, yeryüzünden atmosfere yansıyan ışınımı da yeryüzüne doğru yansıtarak atmosferin ısınmasına yol açarlar. Havanın uçak üzerindeki sürüklenme etkisini azaltmak amacıyla

uçuşlar mümkün olduğunca üst irtifalarda gerçekleştirilir ve bu sayede yakıt tasarrufu sağlanır. Sağlanan bu yakıt tasarrufu ile çevresel faktörlere olumlu katkı sağlanır, fakat aynı zamanda oluşan yoğunlaşma izleri ile de atmosfer ısınmasında istenmeyen duruma yol açılır.

Hava taşımacılığı kaynaklı çevresel etkilerin azaltılması için uçak ve motor teknolojileri, alternatif yakıtlar, hükümet politikaları, hava trafik yönetimi ve operasyonel

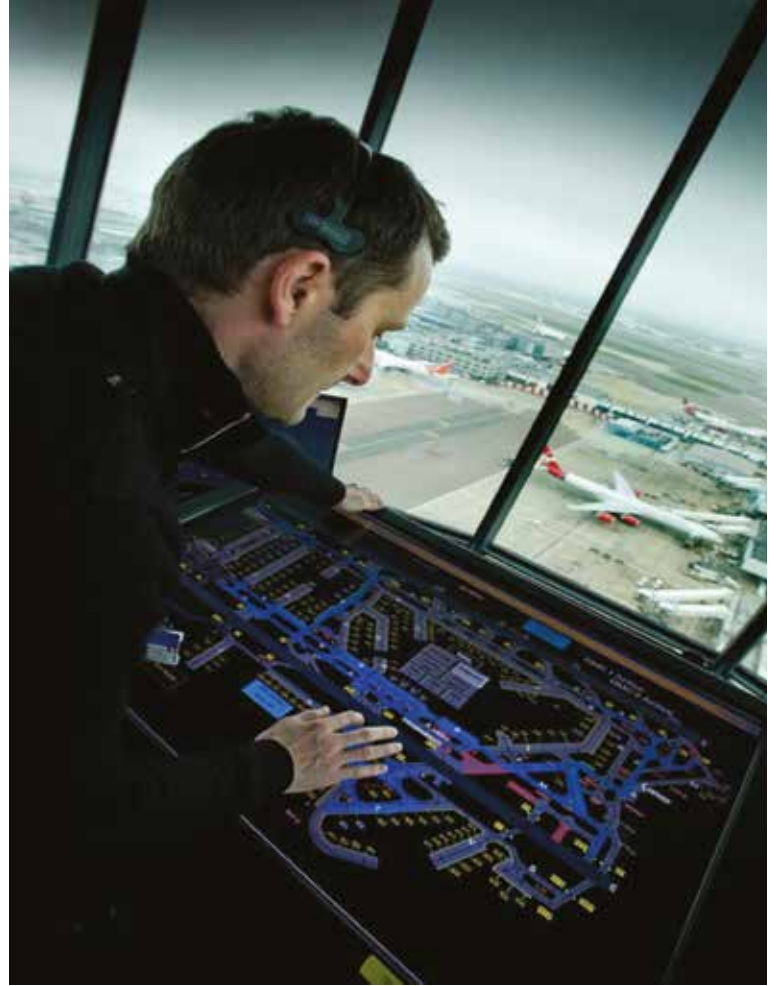

prosedürleri içeren birçok seçenek mevcuttur. Bu konu ile ilgili son yıllarda yapılan çalışmalar incelendiğinde özellikle uçak motorlarının yakıt tüketiminin azaltılması amacıyla geliştirilmesi ve hava trafik yönetiminin iyileştirilmesi adına yapılan çalışmalar çoğunlukta olduğu görülmektedir. IPCC raporlarına göre hava trafik yönetimi ve diğer operasyonel iyileştirmeler sayesinde yakıt tüketiminde ve dolayısıyla emisyonda %8-18 arasında bir azalma sağlanabileceği vurgulanmaktadır. Bu nedenle hava trafik yönetimi sisteminin iyileştirilmesi üzerinde oldukça durulmaktadır.

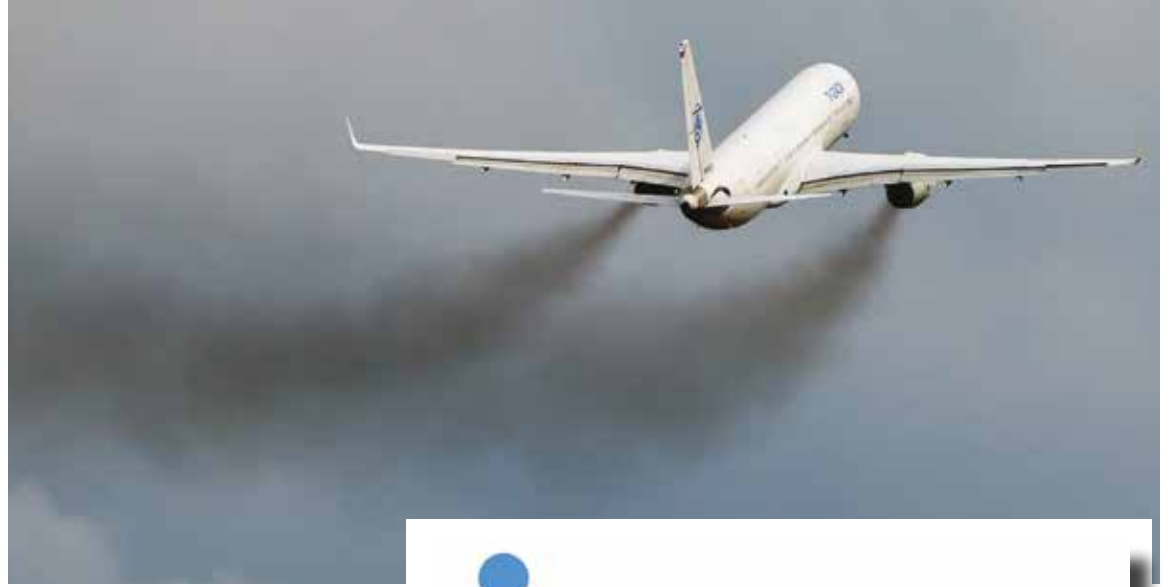
Hava trafik yönetiminin temel amacı, uçuşların bütün safhalarında yer temelli ve havayla bağlantılı sistemlere dayalı olarak hava trafik akışının emniyetli, hızlı, düzenli ve ekonomik bir şekilde gerçekleştirilmesidir. Hava

**HAVANIN UÇAK ÜZERİNDEKİ
SÜRÜKLEME ETKİSİNİ
AZALTMAK AMACIYLA UÇUŞLAR
MÜMKÜN OLDUĞUNCA
ÜST İRTİFALARDA
GERÇEKLEŞTİRİLİR VE
BU SAYEDE YAKIT
TASARRUFU SAĞLANIR.**

trafik yönetimi kaynaklı uçuş verimsizliğinin ortaya çıkması halinde yakıt tüketimi ve emisyon değerleri artmaktadır. Hava trafik yönetiminden kaynaklanan uçuş verimsizliği, uçağın optimum dört-boyutlu yörüngesinden farklı bir yörüngede uçmasına neden olan herhangi bir durum olarak

HAVA TRAFİK YÖNETİMİNİN TEMEL AMACI, UÇUŞLARIN BÜTÜN SAFHALARINDA YER TEMELLİ VE HAVAYLA BAĞLANTILI SİSTEMLERE DAYALI OLARAK HAVA TRAFİK AKIŞININ EMNİYETLİ, HIZLI, DÜZENLİ VE EKONOMİK BİR ŞEKİLDE GERÇEKLEŞTİRİLMESİDİR.

ipcc
INTERGOVERNMENTAL PANEL ON
climate change

tanımlanmaktadır. Hava sahası yol yapılarında sivil/askeri hava sahalarındaki kısıtlamalar, yere dayalı seyrüsefer yardımcılara göre uçuş yollarının belirlenmesi ve çevresel şartlar nedeni ile direkt yolların kullanımına her zaman imkân tanınmaması ve trafik yoğunluğuna bağlı hava trafik kontrolörlerinin taktiksel uygulamaları hava trafik yönetimi kaynaklı uçuş verimsizliğini ortaya çıkarmaktadır. Uçağın kalktığı andan indiği ana kadar olan uçuşun tüm safhalarında uçuş verimsizliğine neden olan hava trafik yönetimi kaynaklı faktörler şu şekilde sıralanabilir;

- Kalkış prosedürleri
- Standart yollar
- Meteorolojik şartlar neticesinden uygulanan kaçındırma yöntemleri
- Kesişen ya da karşılıklı trafikler arasında uygulanan kaçındırma yöntemleri
- Tahsis edilen uçuş seviyeleri

- Uygulanan hız tahditleri
  - Tahditli, yasaklı sahalar
  - Yoğun sahalar
  - Geliş prosedürleri
- Sivil uçuşların planlanan rotaları, ilgili Hava Trafik Kontrol (ATC-Air Traffic Control) üniteleri tarafından onaylanmaktadır, fakat gerçek uçuş planlanandan daha farklı olabilmektedir. Uçuş esnasında direkt rota izni alınarak uçuş mesafesi azaltılabileceği gibi meteorolojik şartlar, trafik yoğunluğu ve tahditli bölgeler gibi nedenlerle bu mesafe artabilmektedir. Başka bir deyişle; kimi zaman hava trafik yönetimi sisteminin kısıtlamaları nedeniyle uçuşlar planlanandan daha uzun gerçekleşebilmektedir. Uçuşun herhangi bir safhasında meydana gelen gecikmeler ve fazladan uçulan mesafeler nedeniyle kullanılan fazladan yakıt sonucunda çevreye direkt bir etkide bulunmaktadır. Aynı

şekilde uçakların geliş ve kalkış safhaları sırasında optimal olmayan uçuş profillerinde uçmaları başka bir deyişle düşük irtifalarda daha fazla düz uçuş gerçekleştirmeleri halinde yakıt tüketimi artabilmektedir. Özellikle uçuşun tırmanış safhası, motor gücünün yüksek olduğu dolayısıyla yakıt tüketiminin fazla olduğu bir safhadır. Bu safhada kontrolör tarafından uygulanan uçaklar arasında dikey ayırmalar neticesinde yakıt tüketimi daha da

artabilmektedir.

Hava trafik yönetiminde yapılacak iyileştirilmelerle hava trafiği tıkanıklıklarının ve gecikmelerinin azaltılmasının yanı sıra uçuşun tüm safhalarında yakıt ve emisyon tasarrufu sağlanabilmektedir. Bu nedenle; hava trafik yönetimi sistemi emniyet, kapasite ve ekonomi açısından kullanıcılarının farklı ihtiyaçlarını karşılamak üzere gelişmekte olan teknolojiye paralel olarak her geçen gün iyileştirilmektedir.

İNSAN FAKTÖRÜ / KARAR VERMEK 2

SIRADIŞI DURUMLARDA KARAR

Timuçin GÜREL
THY INSTRUCTOR
Uçuş Eğitim Başkanlığı

HATIRLANACAĞI ÜZERE BİR ÖNCEKİ SAYIDA, ZAMAN KISITININ OLMADIĞI ANLARDA VE RASYONEL DÜŞÜNEBİLME İMKÂNININ BULUNDUĞU KOŞULLARDA KARAR VERME KONUSUNU ELE ALMIŞTIK. PEKİ İNSAN HER ZAMAN BU ŞEKİLDE AKILCI DÜŞÜNEBİLME İMKÂNININ BULUNDUĞU DURUMLARDA MI KARAR ALIYOR? NE YAZIK Kİ HAYIR. KEŞKE HER KARAR, ÖZELLİKLE DE ÖNEMLİ HER KARAR BU ŞEKİLDE ALINABİLSEYDİ. BELKİ O ZAMAN DOĞRU KARAR ORANI BÜYÜK ÖLÇÜDE ARTARDI. İNSAN BAZEN, ANI GELİŞEN DURUMLARDA VE KISITLI BİR ZAMAN İÇİNDE KARAR VERMEK ZORUNDA KALABİLİYOR. BU YAZIMIZDA BİR MİKTAR BU KONUYA DEĞİNECEĞİZ.

İNSAN ZİHNİNDE DÜŞÜNMEYLE İLGİLİ ALANLAR VE İŞLEVLERİ...

İnsan beyninde düşünmeyle ilgili 3 temel alan bulunuyor. Bu alanları kısaca şöyle özetleyebiliriz. (Şekil 1)

- Dengeyi Sağlayan Alan (Prefrontal Korteks)
- Düşünmeden Yapılan Hareketler Alanı (Bazal Ganglionlar)
- Risk Saptama Alanı (Anterior Cingulate Korteks)

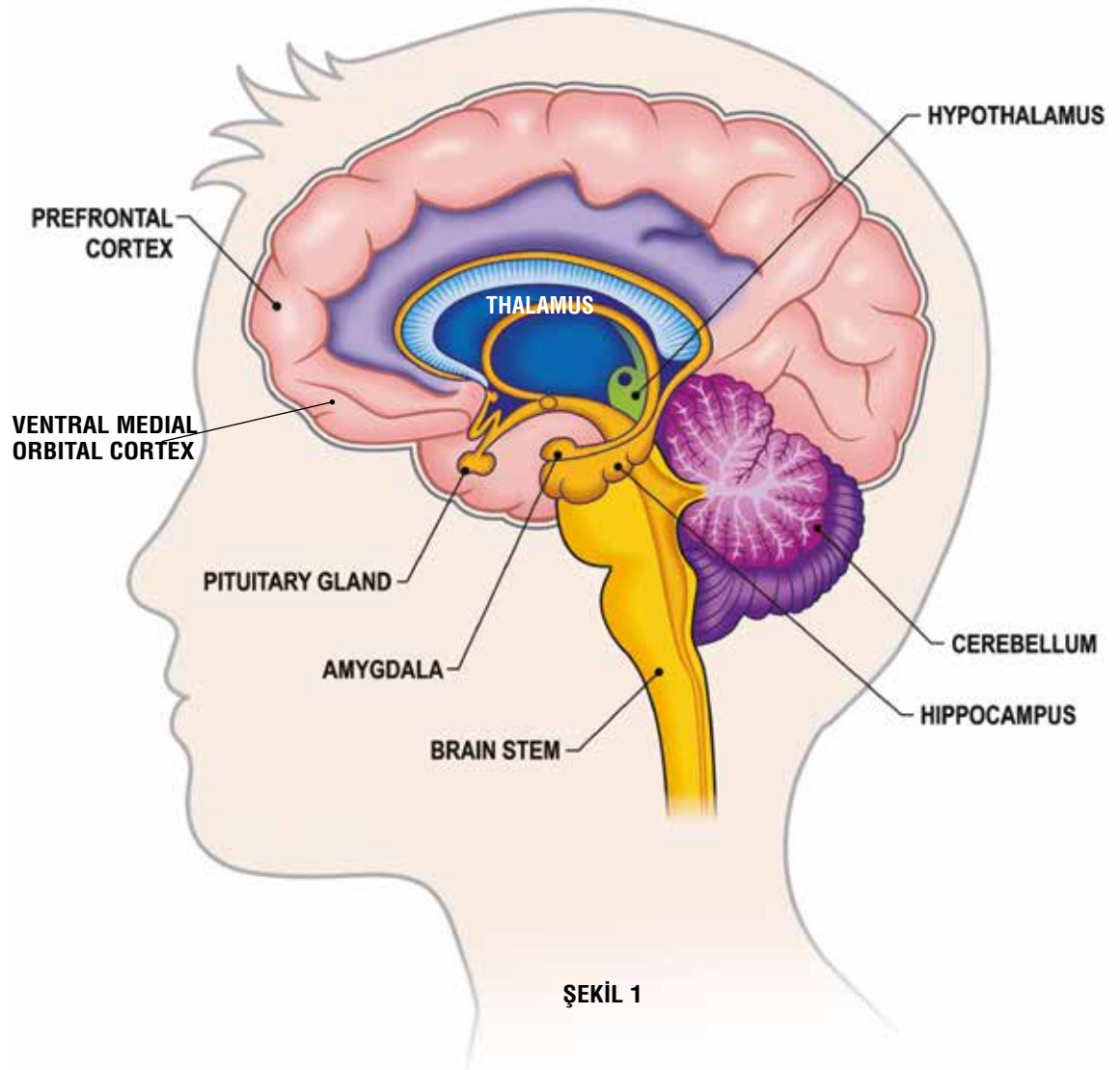
İlk bölge hepimiz tarafından temel olarak bilinen bilinçli düşünme alanımız olan prefrontal korteks. Bu bölge rasyonel bir biçimde sebep sonuç analizi yaparak hareket eden yer diyebiliriz. İkinci bölge alışkanlık haline gelmiş davranışlarımızla ilgili adım atarken bizi yönlendiren yer olan bazal ganglionlardır. Örneğin diş fırçalamak, yemek yemek, duş almak ve benzeri

pek çok eylemi bu bölgenin yönetiminde gerçekleştirdiğimizi söyleyebiliriz. Dikkat ederseniz bu davranışlarımızın hiçbirine bilinç katmıyor, tamamen ezber şeklinde yapıyoruz. Üçüncü bölge ise risk veya tehlike içeren durumlarda atacağımız adımlarda etkin bir biçimde ortaya çıkan anterior cingulate korteks alanıdır. Bu bölge, ani gelişen ve bizim için tehlike içeren durumlarda aktive olarak atılacak adımı derinden etkileme gücüne sahiptir.

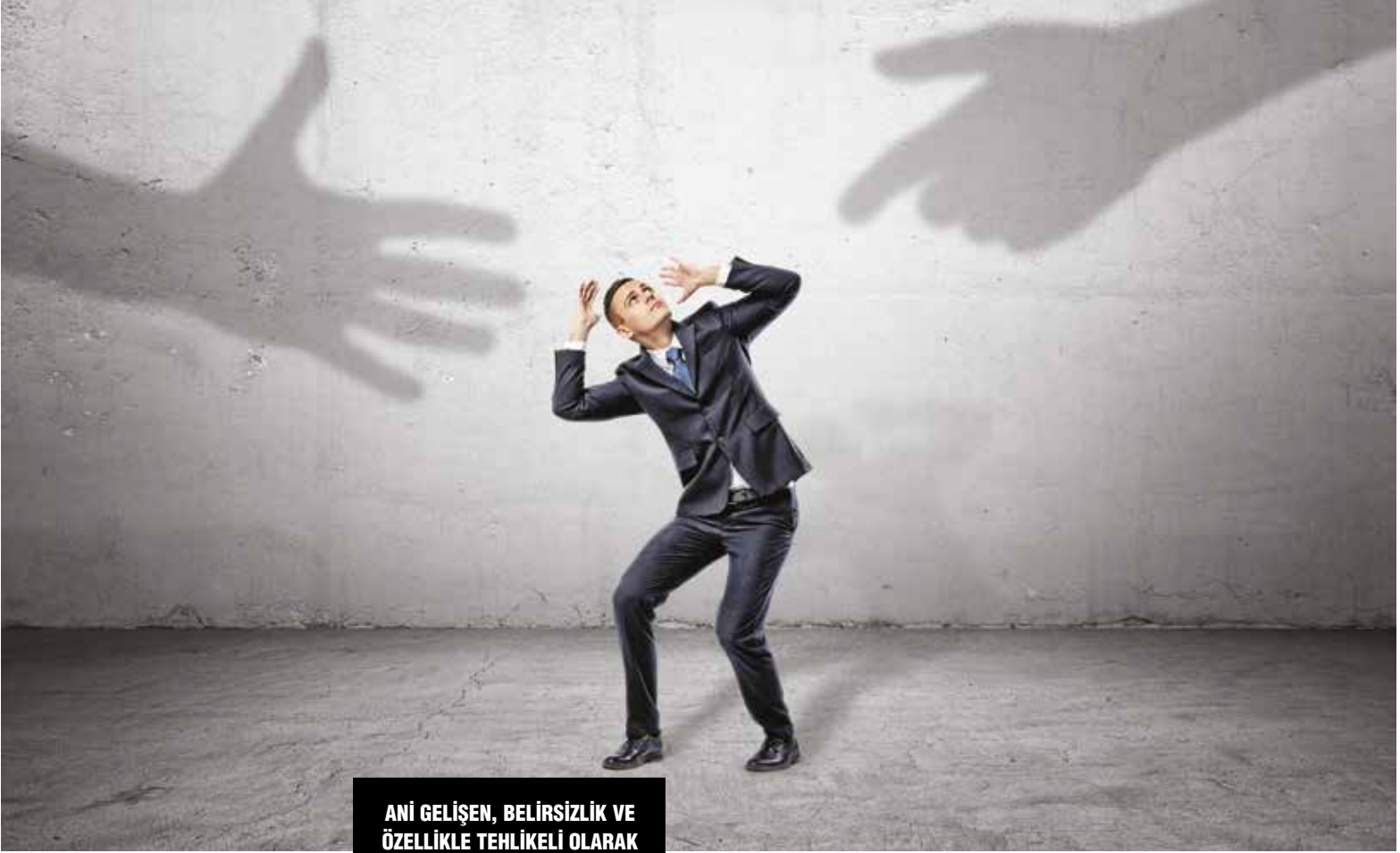
SIRADIŞI DURUMLARDA KARAR MEKANİZMASININ ÇALIŞMASI...

Ani gelişen, belirsizlik, çelişki içeren ve özellikle tehlikeli olarak değerlendirilen durumlarda anterior cingulate korteks bir uyarılma yaşar. Bu uyarılma ile yakın komşusu olan amigdalayı tetikler. Amigdala bir nevi beyin şalteri şeklinde görev yapar. Böyle bir durumda şalteri indirip bilinçli olan bölümle

(prefrontal korteks) ilişkiyi keserek kendimizi koruyacak bir hamle yapmamızı sağlar. Tüm canlılarda aşağı yukarı var olan bu güvenlik mekanizması kendimizi korumamızı sağlayan bir emniyet sistemidir. Ancak normal hayatın işleyişi içinde belki pek çok alanda faydalı olan bu işleyişin, pilotaj gibi bazı hassas işler içinde yaşanan bazı sıra dışı durumlarda olabildiğince kontrollü yönetilmeye çalışılması gerekmektedir. Çünkü dikkat ➤

ŞEKİL 1

ANİ GELİŞEN, BELİRSİZLİK VE ÖZELLİKLE TEHLİKELİ OLARAK DEĞERLENDİRİLEN DURUMLARDA ANTERIOR CINGULATE KORTEKS BİR UYARILMA YAŞAR. BU UYARILMA İLE AMİGDALAYI TETİKLER. AMİGDALA BİR NEVİ BEYNİN ŞALTERİ ŞEKLİNDE GÖREV YAPAR.

edileceği üzere bu anlarda attığımız adımlarda yani verdiğimiz kararlarda bilinçli kısım devre dışında kalıyor. Bir anda oluşan ve yüksek tehlike hissi yaratan durumlarda bilinç neredeyse tamamen devre dışı kalabileceği için yanlış adım atma riski artıyor. Ani gelişen ve yüksek tehdit içeren durumlar için sivil havacılık dünyasında “startle effect” kavramı çok konuşulan bir konsept olarak karşımıza çıkıyor. “startle effect” kavramını “irkilme” olarak çevirebiliriz. İrkilme etkisinin fizyolojik belirtilerini şöyle sıralayabiliriz.

• **Kardiyovasküler Sistem:** Kalp ritmi artar, kan basıncı yükselir ve koroner arterler beyin ve kaslara olan kan akışını artırmak için genişler.

• **Solunum Sistemi:** Vücutta daha fazla oksijen sağlamak üzere nefes alma hızı artar.

• **Endokrin Sistem:**

Karaciğer, enerji için ek şeker bırakır.

• **Kas Sistemi:** Acil eylem için hazır gergin kaslar oluşur.

• **Boşaltım Sistemi:** Ter üretimi artar. İdrar baskısı oluşur.

• **Sinir Sistemi:** Beyin aktivitesi değişiklikleri, reaksiyonlar daha içgüdüsel hale gelir.

İrkilme durumlarında

organizma genellikle bir irkilme tepkisi veriyor ve bu doğrultuda atılan adım veya verilen karar yanlış hatta saçma olabiliyor. Belirtilenden görüldüğü üzere bu tür durumlarda organizmanın normal bir adım atması yani karar vermesi oldukça güç görünüyor.

KOKPİTTE İRKİLME ETKİSİ VE SONUÇLARI...

“Çöküyoruz! Bu doğru olamaz! Ama ne oluyor?” ifadeleri, Air France’nin 01 Haziran 2009’da Rio de Janeiro-Paris seferini yapan 447 No’lu uçağının Pilotu David Robert’in, Atlantik Okyanusu’na düşmeden çok kısa süre önceki sözleri. Kazada 12 ekip üyesiyle 228 yolcu hayatını kaybetti. Bir anda beklenmedik bir hava olayının içine giren ve yaşadıkları durumda uçağa ısrarla uygun olmayan bir pitch-up manevrası

yaptırmaya çalışan ekibin yaşadığı üzücü sonu biliyoruz. Yaşanan üzücü vakada temel bulgulardan birisi de “irkilme etkisi” olarak değerlendiriliyor. Ne eğitimde ne de usullerde olmayan bir davranışın aniden sergilenmesi bu teşhisi güçlendiriyor. Benzer şekilde Colgan Air’in 12 Şubat 2009’da New Jersey’den Buffalo seferini yapan 3407 No’lu uçuşunda da benzer bir durum yaşandı. “Aman tanrım” ifadesiyle birlikte Kaptan Pilot Marvin Renslow, stall ikazının üzerine uçağa güç vererek levyeyi 1.4-1.5 G yaratacak şekilde kendine çekiyor. Bu hareketiyle uçağı iyice takatsiz bırakıyor ve uçak Clarence Center yakınlarında bir evin üzerine düşüyor. Uçakta bulunan 4 ekip üyesi ve 50 yolcu hayatını kaybediyor. Vaka da yine temel bulgulardan birisi de “irkilme etkisi” olarak değerlendiriliyor. Görüldüğü

ANİ GELİŞEN VE YÜKSEK TEHDİT İÇEREN DURUMLAR İÇİN SİVİL HAVACILIK DÜNYASINDA “STARTLE EFFECT” KAVRAMI ÇOK KONUŞULAN BİR KONSEPT OLARAK KARŞIMIZA ÇIKIYOR. “STARTLE EFFECT” KAVRAMINI “İRKİLME” OLARAK ÇEVİREBİLİRİZ.

gibi kokpitte irkilmeye neden olacak ani gelişen tehlikeli durumlarda refleksif uygun olmayan tepkiler verilerek, yanlış adımlar atılabiliyor.

SIRADIŞI DURUMLARDA YANLIŞ ADIMLARIN ÖNÜNE GEÇEBİLMEK İÇİN...

Ani gelişen, belirsizlik, çelişki içeren ve tehlikeli durumlarda pilotlar için ilk önerilen şey kısa bir süre kendine hakim olarak hiçbir şeye dokunmamak. Bunun ardında yatan sebep, bilincin eyleme yetişmesi için kendine kısa da olsa zaman tanımak. İnsan beyninde normal durumlarda dahi herhangi bir hareketi yapmadan çok kısa süre (yaklaşık 500 milisaniye) bir aktivasyon başlıyor. Sonrasında bilinç devreye giriyor ve ardından eylem gerçekleşiyor. Anlıyoruz ki başlayan aktivasyonla bunun

bilinçlendirilmesi arasında normal durumlarda bile bir süre var. Ani ve tehlikeli bir durum söz konusu olduğunda bu kısa aralıkta beyinde başlayan aktivasyonla ona bilinç koyulan süre arasında bir eylem söz konusu olabiliyor. İşte burada hızla verilen kararlar son derece yanlış sonuçlar alınabiliyor. Diğer yandan etkin monitoring, dikkat dağıtıcı unsurlardan uzak durmak, steril kokpit ortamının sağlanması, yüksek durum farkındalığı ve mental hazırlık

sahibi olmak bu tür durumlarda doğru adım atabilmek için gereken diğer unsurlar. EASA (European Aviation Safety Agency) önümüzdeki zaman dilimi içinde simülasyon eğitimlerinde, senaryo dışında habersiz olarak oluşturulacak irkilme durumları yaratılarak, Pilotun vereceği tepkiler bakımından kendini tanımasının sağlanmasını öngörüyor. İnsanın bildiği şeyi daha iyi yönetebileceği düşüncesinden hareketle bunun uçuş emniyeti

bakımından önemli bir eğitim olacağı açıktır.

Bir önceki yazımızda da vurguladığımız üzere pilotluk gibi her şeyin rasyonel olarak değerlendirilip, analiz edilerek adım atılması gereken bir meslekte, ani gelişen tehlikeli durumlarda dahi tepkisel adım atılmama yönünde çaba harcanması, bilincin eyleme yetişmesi için uygun yöntemler geliştirilmesi büyük önem taşıyor.

Emniyetli uçuşlar dilerim.

AMMAN BU ÜLKEYE DİKKAT

SANKİ EVLİYA ÇELEBİ'Yİ GÖRDÜM RÜYAMDA BANA BİR BULUT GETİRDİ. " HADİ GEL, SIKI TUTUN DOLAŞALIM SENİNLE, DEDİ. BEMBEYAZ BİR BULUTA TUTUNDUM GEZİNDİM DURDUM... ROTA, BİR ARAP ÜLKESİ: ÜRDÜN...

Uzm. Psk E. Esra TANRIVERDİ
İstanbul Ruh Sağlığı Enstitüsü

Bazı yerler vardır ki nedense gezilmesi yıllarca hep ertelenir veya seyahat listemizin en sonunda yer alır. Maalesef bunlardan biridir Ürdün. Bu ülkeye karşı nedense bir ilgisizliğimiz oluşmuş. Belki Orta Doğu'ya karşı olan çekingenliğimizden, belki de bize hitap etmeyeceğini düşünmemizden. Ancak bize bu kadar yakın olan ve sunabileceği pek çok tat bulunduran Ürdün'e, keşfetme ruhuna sahiplerin el atma zamanı geldi.

Buluttan aşağı baktığımda Kırmızı, turuncu, kızıl renlerin hakim olduğu bir manzara var. Küçük tepcüklerin dümdüz çöle yerleştirildiği bir manzara...

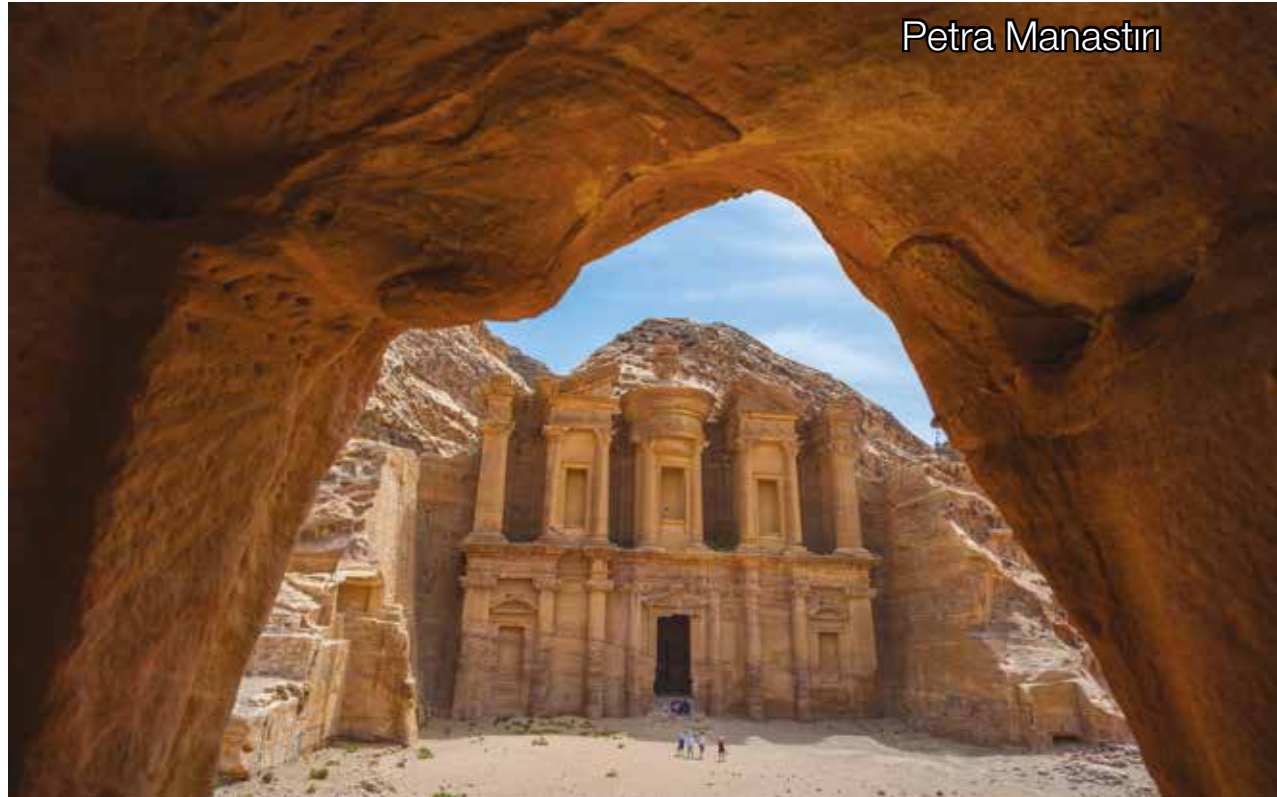
Citadel Ruins

Dünyanın beşiği bu topraklar. Binlerce yıllık tarih var bu coğrafyada. Her gördüğünüz yer Persler'den, Romalılar'dan, Osmanlı İmparatorluğu'ndan bir şeyler hissettiriyor.

Başkent Amman'da günlük yaşam Türkiye ortalamasına oldukça benziyor. Daha muhafazakar insanların yanında gayet İstanbul Bağdat Caddesi havası da mevcut. Gençler kafelerde sohbet. Meşhur Rainbow Sokakta bira içilen pub'lar dahi mevcut. Amman, İstanbul gibi yedi tepe üstüne kurulmuş bir oluşum ve her yedi tepe bir mahalle olarak sınıflandırılmış. Örneğin Jabal Amman (Amman Tepesi).

Şu anda Monarşi ile yönetilen Ürdün'de herkes sakin bir hayat yaşıyor. Kralları II. Abdullah'ı herkes çok seviyor. Gittiğiniz her yerde kendisinin ve ailesinin resimlerini görebilirsiniz. Resmi kayıtlarda Haşimi Ürdün Krallığı olarak bilinen ülke, Suriye, İsrail, Suudi Arabistan ve Irak ile

Petra Manastırı

çevrelenmiş. Çok karmaşık bir bölgede olmasına rağmen Ürdün barışseverliği ve sakinliği ile hep bir denge unsuru olmuş.

Ürdün, kaliteli zaman geçirmek isteyenler için biçilmiş

bir kaftan. Başkent Amman güzel restoranları, alışveriş merkezleri ile oldukça gelişmiş ve modern bir atmosfer sunarken, biraz daha alt kesimde deniz

seviyesinin 400 m altında bulunan ve içinde barındırdığı yoğun tuzdan dolayı hiçbir canlılığın yaşamadığı Kudüs manzaralı Ölü Deniz (Lût Gölü) ise etrafındaki

kaliteli otelleri ile ayrı bir cazibe merkezi. Buranın en büyük özelliği, göldeki tuz yoğunluğunun, siz göle girer girmez yüzeye atması. Suyun üzerine oturuyor hissi yaratan bu deneyimi mutlaka yaşamalısınız. Göldeyken sonra yine gölden çıkarılan siyah çamuru vücudunuza sürüp 15 dakika bekletirseniz, cildinize doğal bir bakım yapmış olursunuz.

Roma Antik Şehri “Ceraş” (Jerash)’da geçtiğimiz günlerde dünyaca ünlü maestro Andrea Bocelli 5 bin kişiye konser vererek daha da büyülüyor bizleri. Amman’dan sadece 45. km’de uzaklıkta olan bu antik şehir mükemmel bir biçimde korunmasından dolayı “Doğu’nun Pompeii” olarak adlandırılmış. Antik Yunan kültürünün kalesi sayılan on kent birleştirilip “on kent”

anlamına gelen “Decapolis” adı verilmiş. Ceraş “Decapolis”in en güzel şehri olarak hep ününü korumuş.

Biraz daha güneye indiğinizde “Dünyanın 7 Harikası’ndan Biri” olarak adlandırılan 2000 seneden daha eski bir geçmişe sahip olan Nebatilerin “Kayıp Kent Petrası” ise buram buram tarih kokuyor. Denize girmek isterseniz Kızıldeniz’e

kıyısı bulunan Akabe (Akaba) şehri tam size göre. Bu kadar gezilecek yer yetmediyse Wadi Rum’da çölde safari yapıp akşamında, “Yıldızlı Arap Gecelerini” çadırlarda kalarak yaşayabilirsiniz veya kuzeyde bulunan Jerash’daki Ortadoğu’nun Pompeii’si olarak adlandırılan “Gerasa Antik Roma Şehrini” gezebilirsiniz.

Ürdün’de dikkat çeken konulardan biri de İngilizce

Lut Gölü

bilme oranı. Hangi dükkana girsem, sokakta7'den 70'mişe kime danışsam herkes İngilizce konuşuyor.

Daha önce de söz ettiğim gibi Ürdün, aslında bir krallık. Ama aynı zamanda laik bir ülke. Müslüman bir ülke olmasına rağmen, diğer dinlere inanan, hele ki Hıristiyanlığı benimseyen binlerce Ürdünlü vardır.

Ülkenin okuma-yazma oranı % 92'lerde. Ürdün, ekonomisinin % 20'sini eğitime harcıyor.

Ürdün toprakları, Osmanlı İmparatorluğu'nun hükmü altına 1516 yılında Osmanlıların Memlükleri yendiği Mercidabık Muharebesi'nden sonra girmiş. Böylece Ürdün, bu büyük imparatorluğun 1516 yılından 1918 yılına kadar bir parçası olmuş.

Coğrafi dezavantajlar sebebiyle oluşan ön yargılardan ötürü çok da gidilmeyen, seyahat şirketlerinin tur listesi sıralamasında alt sıralarda yer alan Ürdün aslında dünya üzerinde mutlaka görülmesi gereken ilk 10'daki ülkeden biri. Vizesiz gidilebilme kolaylığı büyük fırsat. Uçuş süresi sadece 2 saat. Enteresan bir şekilde Ortadoğu'nun en güvenli ülkesi konumunda. Bu denli ateşli bir coğrafyada olmasına rağmen herhangi bir olay patlak vermiyor.

Şimdi Amman diyorum amman bu ülkeye dikkat!

Ve bu güzel rüyadan uyanıyorum...

Önyargınızı yenmeniz ve seyahat yaşantınızda yeni pencereler açmanız dileğiyle...

Nymphaeum

Roma Antik Şehri Ceraş (Jerash)

Ceraş (Jerash)

YAKINI OKUYAMIYORSANIZ MULTİFOKAL LENS ÇÖZÜM OLABİLİR

Doç. Dr. Bozkurt ŞENER
Dünyagöz Hastanesi

**GÖZ HASTALIKLARI UZMANI DOÇ. DR. BOZKURT ŞENER
PRESBİYOPİ İLE İLGİLİ BİLGİLER VEREREK, GÜNÜMÜZDE MODERN
TIBBIN GETİRDİĞİ YENİLİKLERLE BİRLİKTE, BU RAHATSIZLIĞIN
GİDERİLMESİ VE ÇÖZÜMLERİ HAKKINDA BİLGİLER VERDİ.**

Presbiyopi 40 yaşın üzerindeki kişilerde yaşa bağlı olarak oluşan yakını görememe sorunudur. Gözlerimizin içindeki mercek şekil değiştirebilen bir yapıya sahiptir. Bu mercek bu özel yeteneği sayesinde cisimler yakına geldiğinde, şişerek şeklini değiştirebilir ve görme kalitesini artırır. Yakın görme bu şekilde gerçekleşir. 40 yaşından sonra göz bu yeteneğini yavaş yavaş kaybetmeye ve göz içindeki doğal lensin elastik yapısı bozulmaya başlar. Bu durum yakını görmeye, odaklanma

sırasında göz içinde meydana gelen değişiklikleri kısmen engeller.

Multifokal lens nedir? Kimlere uygulanır?

Bazı kişiler hem yakın hem uzak için ayrı gözlük kullanırlar. Bazı kişiler ise tek bir gözlükle hem yakını, hem uzağı görebilirler. Multifokal lens yakını ve uzağı bir arada gösterme özelliğine sahip bir göz içi merceğidir. Multifokal göz içi lens yerleştirme tekniği tamamen bir katarakt cerrahisidir. Standart katarakt ameliyatında ne yapıyorsanız

multifokal lens cerrahisinde de aynı işlemleri uyguluyoruz. Bu cerrahide hastanın göz içinde bulunan doğal lensi çıkartılarak yerine gözün iç yapısına uygun ve hastanın görmesini iyileştirecek bir mercek yerleştirilir. Bu cerrahide farklı olarak, standart (sadece uzağı gösteren, yakın için gözlük gerektiren) bir mercek yerleştirme yerine multifokal lens (yakını ve uzağı gösteren) göz içine yerleştirilir.

Avantajları nelerdir?

Multifokal lensler, tasarımına bağlı olarak yakın-uzak ve orta

mesafe (trifokal) diyebileceğimiz odaklama özelliğine sahip merceklerdir. Uzun yıllardır bu teknoloji dünyada kullanılmaktaydı ama bugün kullandığımız yeni jenerasyon ileri teknoloji mercekler ile çok başarılı sonuçlar alınıyor. Bu ameliyatlarda takılan mercekler ömür boyu göz içinde kalır. Yani hastaların takip çıkartıklarını kontakt lens gibi bir mercek değildir. Hekim tarafından gözün içine yerleştirilir. Lensin alerji yapması veya doku tarafından kabul edilmemesi mümkün değildir.

BAZI KİŞİLER HEM YAKIN HEM UZAK İÇİN AYRI GÖZLÜK KULLANIRLAR. BAZI KİŞİLER İSE TEK BİR GÖZLÜKLE HEM YAKINI, HEM UZAĞI GÖREBİLİRLER. MULTİFOKAL LENS YAKINI VE UZAĞI BİR ARADA GÖSTERME ÖZELLİĞİNE SAHİP BİR GÖZ İÇİ MERCEĞİDİR.

Multifokal lensler kimlere uygulanmalı?

Kataraktı olan hastalar ayrıntılı bir muayeneden geçirildikten sonra gözlerinin yapısı uygunsa bu lensleri kullanabilir. Her hastanın gözü bu tip bir ameliyata uygun olmayabilir. Kataraktı olan hastaların mesleki konumu, yaşı, sosyal aktivitesi, okuma alışkanlığı, entelektüel düzeyi de hasta seçiminde önem taşıyor. Kataraktı olmayan ve gözlüğü yaşantularından tamamen çıkartmak isteyen kişiler de multifokal lensler

sayesinde günlük rutin işlerini gözlüksüz yapabilecek hale gelebilirler. Bu ameliyat öncesinde hastanın detaylı bilgilendirilmesi çok önem taşır. Uygun hasta seçimi, uygun teknik, ameliyatın gerçekleştirildiği kurumun ve hekimin tecrübesi ve tabii ki doğru mercek seçimiyle yapılacak bu ameliyattan hasta da hekim de en iyi sonucu alacaktır.

Başarıyı neler etkiler?

Mercek seçimi ve doğru uygulanması, bu cerrahinin en önemli tarafıdır. Hastanın gözüne uygulanacak lensin tipi, derecesi, göze nasıl bir açıyla yerleştirileceği, yapılan ölçümlere göre lens numarasının (hem astigmat hem uzak ve yakını düzeltebilecek) tam tespit edilmesi önemli ve deneyim isteyen bir uygulamadır.

Ameliyat sonrasında bir süre damlalar kullanılarak göze koruma sağlanır. Yaklaşık 3-4 hafta kadar bu damlaların kullanılması ve gözün korunması gerekir.

Normal hayata dönüş ne zaman olur?

Ameliyattan 3-4 gün sonra hemen hemen tüm hastalar günlük ev ve iş düzenlerine dönebilir.

KALP DAMARLARININ ANJİYOĞRAFI İLE GÖRÜNTÜLENMESİ

KALBİN ANJİYOĞRAFİSİ

Uzm. Dr. Murat Şener

Elite İstanbul Tıp Merkezi
murat@eliteistanbul.com.tr

Kalp anjiyografisi kalp damarlarının durumunu değerlendirmek amacıyla kullanılan bir görüntüleme yöntemidir. Kalp anjiyografisi yıllardır kasıktaki atardamardan bir damar yolu açılarak kullanılan yöntemdir. Son zamanlarda kasıktaki damar yoluna alternatif olarak el bileğindeki atardamar kullanılmaya başlandı ve

görüldü ki el bileğinden yapılan anjiyografiler daha güvenli ve konforlu. Bu yüzden bütün dünyada el bileğinden yapılan kalp anjiyografisi yöntemi her geçen gün yaygınlaşmakta.

El bileğinden yapılan kalp anjiyografisinin avantajları nelerdir?

1) El bileğinden anjiyografi yapılan hastalar işlemden hemen sonra oturabilir, ayağa

kalkabilir ve kendi ihtiyaçlarını kendi karşılayabilir. Bu özellikle uzun süre sırt üstü yatamayacak hastalar için büyük avantajdır.

2) Atardamarda kanama riski yoktur, bu sayede gerektiğinden yüksek dozda kan sulandırıcı ilaçlar kullanılabilir.

EL BİLEĞİNDEN ANJİYO NASIL YAPILIR?

El bileği anjiyosundan hemen önce hastanın bileği ince bir enjektör vasıtasıyla uyuşturulmaktadır. El bileği damarı oldukça küçük olduğu için küçük bir kılıf yardımıyla anjiyo işlemi gerçekleştirir. Anjiyonun ardından bu kılıf da çekilmektedir. Bileğe yapılan bandajla birlikte hasta hastanede 2 – 3 saatlik dinlenmenin ve gözlemin ardından evine gönderilmektedir.

3) Anjiyografi işleminden 2 saat sonra hasta taburcu olabiliyor, hatta hasta işine veya evine arabasını kullanarak gidebiliyor.

4) Kilolu hastalarda başarı oranları daha yüksektir.

5) Kasıkta ve karındaki atardamarları aşırı kıvrımlı olan hastalarda kasıktan anjiyografide yaşanabilecek bütün zorluklar ortadan kalkıyor.

6) Anjiyografi işleminden sonra nadiren oluşabilecek kalp yetersizliğinde hastanın oturur pozisyon alması, kasıktan yapılan anjiyografiye göre daha güvenli olmaktadır.

Şu an dünyadaki kardiyologların genel eğilimi anjiyografi ve stent

işlemlerini bilekten yapma yönündedir. Hatta kalp krizine bile el bileğinde müdahale edilebilmektedir. Bu yöntemin daha önceleri yapılmamasının nedeni teknik olarak kasıktan yapılan anjiyografiye göre daha zor olmasıdır. Teknoloji geliştikçe bu zorluklar aşılmış ve şu an en gözde yöntem haline almıştır.

El bileğinden yapılan anjiyografi her hastaya uygulanabilir mi?

Doktor tarafından yapılan çok kolay bir muayene ile el bileğinden anjiyografi uygulanamayacağı anlaşılabilir. Bazı hastaların bileğindeki veya kolundaki damarlar bu yöntem için uygun olmayabilir.

Bu işlem öncesi muayene ile öngörülebilse de bazen işlem sırasında anlaşılabilir.

El bileğinden yapılan anjiyografi ve kasık atardamarından yapılan

anjiyografinin sonuçları arasında bir fark yoktur. Yani ikisi de bize aynı sonucu verecektir. Sadece el bileğinden yapılan anjiyografi daha güvenli ve konforludur.

Tuncer TAŞDÖĞEN

**GÜVEN, DİKKAT,
KOORDİNASYON
VE YARAMAZ...**

MİRKETİ

MİRKET (SURICATA SURICATA)... YAKLAŞIK 30 CM BOYUNDA, KOLONİ HALİNDE YAŞAYAN AFRIKA'YA ÖZGÜ ETOBUR MEMELİ BİR HAYVAN. KOLONİLERİ YAKLAŞIK 20-50 KADAR HAYVANDAN OLUŞUR, ARALARINDA İŞ BÖLÜMÜ YAPARLAR VE YUVALARININ GÜVENLİĞİNİ SAĞLAMAK İÇİN ETRAFI GÖZETLEME, DÜŞMANLARINI KOLLAMA GÖREVLERİNİ DE EN DİKKATLİ OLANA VERİRLER... ANCAK HEPSİ SON DERECE DİKKATLİ, KORUYUCU, SADIK, SOSYAL VE BİR OKADAR DA YARAMAZDIR...

Eğer belgesel izlemeye meraklıysanız mutlaka karşınıza çıkmıştır bu açık kahverenkli, kocaman gözlü, küçük ağızlı şirin mi şirin, yerlerinde duramayan yaramaz küçük etoburlar. Görür görmez kanınız kaynamış, adeta sizi muziplikleriyle büyülemişlerdir. Birlikte hareket edişleri sizi şaşırtmış, aralarındaki diyaloglar ise sizi karnınız ağrıyana kadar güldürmüştür. Gözünüzü kırpmadan onları izlemiş, belgesel bitince “daha yok mu” diye dudak bükmüşsünüzdür. Kimden mi bahsediyorum? Tabii ki “Mirket”lerden.

Eğer izlediyseniz bu

duyguları yaşadığınıza eminim. Eğer izleyemediyseniz mutlaka bulun buluşturun izleyin derim. Siz yinede zaman kaybetmeyin. Gelin hep beraber bu küçük, şirin hayvanların dünyasına bir göz atalım...

Nöbetçiye dikkat!

Afrika'ya özgü etobur memeli bir hayvan olan Mirket, sadece 30 cm boyunda. Bakmayın öyle 30 cm olduğuna. Marifetlerini görünce, bu kadar yeteneği bu cüseye nasıl da sığdırmış diye kendinize soracaksınız. Boyları kısa olmasına kısa ama, Mirket'ler 14-15 sene yaşıyor. Bu kadar hareketli bir yaşantı için hiç de fena sayılmaz doğrusu. Asla tek takılmazlar.

15-20 hayvandan oluşan kolonilerde geçirirler ömürlerini. Kolonide herkesin bir işi vardır. Kimse boş durmaz. En önemlisi yuvalarının güvenliğini sağlamak amacıyla sırayla nöbet tutarlar. Hem de ne nöbet. Boyuna göre yüksek bir yere tırmanan “Nöbetçi

Mirket” asla kımlıdamaz. Yerini terketmez. Benim diyen askere taş çıkarır. Etrafı gözetirken ciddiyetini asla bozmaz. Hatta başka bir mirket yanına gelip sataştığında oralı bile olmaz. Sıralarını asla şaşırmaışları ise şaşılacak şeydir. Düşmanı kollama sırası gelen mirket,

usulca diğerinin yanına gelir, nöbeti devralır. Aynı ciddiyeti o da sürdürür. Sanki biraz önce muziplik yapan başka hayvandı sanırsınız...

Akrep yer, zehirlenmez

Mirketler toplu halde avlanmaya giderler. Bu kez

iki nöbetçi görev başındadır. Kurbağa, kertenkele, küçük yılan gibi sürüngenlerle ve akrep, kırkayak gibi zehirli böceklerle beslenirler. Koku duyuları son derece gelişmiş olduğundan, toprağın altındaki bir akrebi anında keşfederler ve üstün kazma yetenekleriyle

birkaç dakika içerisinde akrebi etkisiz hale getirip afiyetle yerler. Burada bir parantez açalım. Mirketler zehirli bir akrebi nasıl yiyor ve neden zehirlenmiyor? Bir kere akrep avcılığındaki hünerleri doğuştan değil. Yetişkin mirketler bu konuda çömez mirketleri yetiştiriyor. Ayrıca bilim insanları yaptıkları araştırmada mirketlerin akrep zehirlerine karşı doğal bir bağışıklık sistemlerinin olduğunu ortaya çıkardı. Parantezi kapatıp devam edelim... Koloni karnını doyururken, bizim nöbetçi iki mirket ise büyük bir görev bilinci içerisinde üstelikte iki ayağının üstünde her iki saniyede kısık bir ses çıkararak “herşey yolunda, güvendesiz” mesajı verirler. Her canlının olduğu gibi mirketlerinde düşmanı çoktur. Özellikle yırtıcı kuşlar ve yılanlar. İşte bunlardan herhangi biri ufukta görülünce, nöbetçi mirket homurdanmaya benzer bir ses çıkararak alarm verir. İşte şenlik başlıyor. Bu sesi duyan diğer mirketler jet hızıyla yeraltındaki yuvalarına koşuturur ve ortadan kaybolurlar. Yırtıcı kuş çölde mirket serabı gördüm sanır.

Yuvalarının birçok girişi vardır. Mirketler en gelişmiş grayderden bile daha iyi kazıcıdır. Bir mirket toprakta tek başına 10 dakikada 2 metrelik tünel kazabilir. Bu inanılmaz güç bir rakamdır. Yuvaları, gecenin soğuşundan, gündüzün sıcağından ayrıca yuvayı tesbit eden bir yılandan korunacak biçimde inşa edilmiştir. Adeta bir labirenti andırır. Birçok

kaçış noktasının olması da ayrı bir avantajdır. Mirketler yuvalarından sadece gündüz çıkarlar.

Herkesin görevi ayrı

Mirketler son derece sosyal hayvanlardır. Birbirleriyle oynar, şakalaşır ve tüylerini tararlar. (Bir tek nöbetçiler hariç.) Her bireyin koloni içinde belirgin bir rolü vardır. Bu roller bile

insanın öylece kalmasına sebep verecek cinstendir. Bilim insanları tarafından adlandırılan roller ve görevleri şöyle:

Alfa erkeği: Koloni içindeki en baskın erkek mirket kimse odur.

Alfa dişi: Kolonideki en baskın dişidir. (buraya dikkat) Bütün beta üyeler ona itaat eder.

Beta erkeği: 10 aylık ve daha yaşlı itaat eden erkeklerdir.

Beta dişi: Ne hikmetse bu da baskın dişidir.

Yavru bakıcısı: En enteresan görev budur. Koloni yiyecek toplamaya gittiğinde yavruları bu mirket gözetler. Üstelik en aç olan mirkete bu görev verilir. Diğer üyeler de bu görevi bazen yaparlar. Sadece bir üye bu görevi asla yapmaz. Kim? Alfa dişi

Nöbetçi: Koloni üzerindeki tehlikeleri gözlemleyen grup üyesidir. Yüksek bir yere tırmanarak bu görevi yerine getirir.

İşte mirketler böyle ilginç hayvanlar. Bir belgesel tadında olmasada aperatif olarak hiç te fena sayılmaz. Ben yinede tavsiyemi tekrarlıyorum. Bulun, buluşturun ve izleyin...

İşi Gökyüzünde Olanlar Neden Trafikte Zaman Kaybetsinler Ki?

3. Havalimanına Yakın Soyak Konforia'dan Size Zaman ve Değer Kazandıracak Bir Fırsat!

120 Ay
%0,50
Faiz

60 Ay
%0
Faiz

Soyak Konforia'ya ulaşmak çok kolay!

**HEMEN
TESLİM**

Bu kampanya 27 Aralık 2017 - 31 Ocak 2018 tarihleri arasında geçerlidir. Soyak Konforia Hemen Teslimdir. Bu Kampanya diğer kampanyalarla birleştirilemez. Krokide belirtilen Hızlı Tren İstasyonu Projesi kesinleşmemiştir, yer değişikliği

444 0 795 www.soyak.com.tr

www.facebook.com/soyakyapi www.instagram.com/soyakyapi

Soyak Konforia, Foursquare ve Swarm'da.

SOYAK

KONFORIA

Tuncer TAŞDÖĞEN

EN PAHALI

İŞTE DÜNYANIN EN PAHALI VE EN TEKNOLOJİK UÇAKLARI. GENELLİKLE ASKERİ ALANLARDA HİZMET VERMEK İÇİN ÜRETİLEN UÇAKLAR ÇOĞUNLUKTA. ANCAK RUS MİLYARDER ALİŞER USMANOV'UN UÇAĞI İLE SUUDİ ARABİSTAN PRENSİ EL-VELİD BİN TALAL'IN VE BRUNEİ SULTANI HASSANAL BOLKİAH'IN UÇAĞI İSE DİĞER ASKERİ TEKNOLOJİK HARİKALARDAN HİÇ TE AŞAĞI KALMIYOR...

EN TEKNİK

B-2 Spirit Stealth Bomber - **2.1 milyar dolar**

B-2 Spirit Stealth Bomber. Şu ana kadar yapılmış en pahalı uçak unvanını elinde bulunduran B-2 Spirit Stealth Bomber, stratejik bombardıman, uçaksavar ve savunma için gizli teknolojilere sahip. Ayrıca bu savaş aracı, nükleer silah taşıyabiliyor. Northrop Grumman ve Boeing tarafından geliştirilen uçak Irak ve Afganistan'da yaygın olarak kullanılmıştı.

Airbus A380 Custom / **500 milyon dolar**

İşte dünyanın en pahalı özel jeti...
Lüks uçakta; iki araba garajı,
birden fazla yatak odası, banyolu
bir oda ve "sağlıklı yaşam alanı"
gibi olanaklar mevcut.

Airbus A340-300 Custom / **350-500 milyon dolar**

Rusya'nın zengin işadamlarından Alisher Usmanov'a ait uçağın orijinal hali 238 milyon dolar değerinde, fakat Alisher Usmanov uçağı lüks iç dekorasyon ve teknoloji ile özelleştirerek değerini 500 milyon dolara ulaştırmış durumda.
Bu süper jet, 375 yolcu taşıma kapasitesine sahip ve 14.484 kilometre menzile yol gidebiliyor.

F-22 Raptor 350 milyon dolar

5'inci nesil savaş uçağı kategorisinde yer alan F-22 Raptor, otoriteler tarafından dünyanın en iyi ve en pahalı muharebe uçağı olarak kabul ediliyor. Lockheed Martin tarafından yalnızca ABD Hava Kuvvetleri için geliştirilen bu savaş uçağı tek koltuklu ve çift motorlu. Uzunluğu 18.90 metre, kanat açıklığı 13.56 metre, yüksekliği ise 5.8 metre olan uçağın boş ağırlığı 14.379 ton ve uçuş menzili 3200 kilometre.

C-17A Globemaster III / 328 milyon dolar

Boeing tarafından, ABD Hava Kuvvetleri için geliştirilen ve üretilen en büyük askeri nakliye uçağı diyebiliriz C-17A Globemaster III için. C-17A, stratejik ve taktik hava ikmal görevleri, asker ve kargo taşıma işlemleri, tıbbi tahliye ve paraşütle atlama aktiviteleri için kullanılıyor. Şu anda ABD Hava Kuvvetleri'nin envanterinde, 180-210 adet C-17A bulunuyor.

P-8A Poseidon / **290 milyon dolar**

Boeing tarafından ABD donanması için geliştirilen P-8A Poseidon, en iyi savunma uçaklarından biri olarak anti-denizaltı savaş, anti-yüzeysel savaş alanlarında mükemmel bir avcı konumundadır. Uçak, su bombası, SLAM-ER füzeleri, Harpoon anti-gemi füzeleri gibi mühimmatları taşıyor.

E-2D Advanced Hawkeye
232 milyon dolar

Sıra dışı bir görünüme sahip olan bu askeri keşif uçağı, Grumman Aircraft Company tarafından ABD donanması için tüm hava şartlarına dirençli olarak üretildi. Uçakta erken uyarı (AEW) sistemi, son derece geliştirilmiş APY-9 radar sistemi, son teknolojik bir radyo paketi, entegre uydu haberleşme yeteneği, turbo prop motorları, ve gelişmiş elektronik taraması gibi özellikler bulunuyor.

Boeing 747-430 Custom / **233 milyon dolar**

Brunei Sultanı Hassanal Bolkiah 100 milyon dolara Boeing firmasından satın aldığı uçağın iç dekorasyonuna 130 milyon dolar harcıyarak, uçağı en pahalı hava aracı statüsüne getirmeyi başardı.

Uçakta oturma odası, yatak odası ve tamamı altın ve Laliqie kristalinden dekore edilen bir banyo bulunuyor. Bu arada uçağın lavaboları sert altından imal edilmiş.

Boeing 747-400 Custom **220 milyon dolar**

Boeing 747-400'ün özelleştirilmiş versiyonu, Suudi Arabistan Prensi El-Velid bin Talal'a aittir. Prens, 2003 yılında uçağı satın aldıktan sonra iki lüks yatak odası, 14 kişilik yemek masası, hatta uçağın ortasına bir de taht ekletti. Taht yüzde 100 altından yapılmış.

BEN OYUNCULUK ADINA YAŞADIKLARIMDAN BESLENİYORUM: CAN NERGİS

Zişan SEÇKİN

O BİR GEZGİN... O YAŞADIKLARINDAN BESLENEN BİR OYUNCU. 23 ÜLKEDE BAŞARIYLA MANKENLİK VE MODELLİK YAPTIKTAN SONRA ŞİMDİLERDE "BÖRÜ" ADLI DİZİNİN ÇEKİMLERİNDE. RÖPORTAJA EŞİ VE KIZIYLA GELDİ. O KADAR GÜZEL BİR AİLE Kİ "HAYATIMDA BÖYLE İNSANLAR OLSUN" DİYORSUNUZ. İLGİNÇ HAYAT HİKAYESİYLE ONU DAHA YAKINDAN TANIYALIM. İŞTE CAN NERGİS..

Hayatınızın sıfır kilometresinden başlasak nasıl bir çocuktunuz?

Yaramaz bir çocuktum, ailem bezmişti benden o derece haylazdım. Nişantaşı'nda annemle babamın birlikte yürüttükleri bir ev yemekleri dükkanımız vardı. Okuldan çıkıp dükkana giderdim. Ev dükkan ve okul arasında geçen bir hayattı.

Tek çocuk musunuz?

Hayır benden altı yaş büyük bir ablam var.

Mahallenin okulun popüler delikanlılarından mıydınız?

Gerek yaramazlığım gerek fiziğimle tanınırdım. 17 yaşında modellığe heveslendim. Teyzem Neslihan Yargıcı beni Neşe Erberke götürdü. Modellikle ilgili birkaç işte yer aldım sonra defileler ardından katalog Çekimleri, reklam filmleri derken işler büyüdü.

Eğitiminiz sonrasında nasıl devam etti?

İstanbul Üniversitesi Turizm Otel İşletmeciliği Bölümünü kazandım, iki yıl devam ettikten sonra hayatımı bu şekilde devam ettirmek istemediğimi fark ettim. İnternette Avusturalya'da bir

menajer buldum. Modellik için Çin'in çok doğru bir başlangıç olduğunu söyledi. Çin'de bir ajansla üç aylık kontrat imzaladım Altı ay sonra menajerimden ayrılarak serbest çalışmaya başladım.

Bu kadar genç yaşta vermiş olduğunuz radikal karara aileniz nasıl tepki gösterdi?

Önceleri çok karşı çıktılar, fakat teyzem hem dil öğrenip hem de vizyonumu geliştirmek açısından bunun önemli bir adım olduğunu söyleyerek yanımda yer aldı. Böylelikle ailemin de desteğini almış oldum.

Çin'de ne kadar kaldınız?

Bir buçuk yıl kadar kaldım. Freelance olarak bir çok ajansla çalışıyordum. Uluslararası reklamlar çekiyordum. Bu reklamlar Avrupa'nın Asya'nın her yerinde gösteriliyordu, sektörde tanımayla başlamıştım. Bir yıl sonra olimpiyat oyunları başladı o dönemde çalışma izni istiyorlardı. Böylelikle Hong Kong'a gitmeye karar verdim, orada üç yıl modellik yaptım. Fakat hem iklimimi sevmedim hem de mesleki olarak beni daha fazla geliştirmeyeceğini anladım ve Singapura gittim, orada da modellik ve katalog çekimleri yaptım sonra Malezya'ya ve

ardından Tayland'a gittim. Her karakterin ait olduğu bir ülke vardır. Deniz ve yeşil benim için çok önemli. Tayland bu bakımdan bana uygundu, insanları güler yüzlü, ekonomik olarak da bana uygundu ve Tayland'ta kalmaya karar verdim.

Ya sonra?

70'e yakın reklam filmi çektim, bazıları Türkiye'de gösterildi. Tayland'ta yaşarken Taice öğrenmiştim, yönetmenler «oyuncu olsana» dediler, düşüncesi cazip geldi Güney Amerika, Hindistan Pakistan Ve Tayland'ta dizi ve film kadrolarına girdim yan roller alarak kendimi geliştirdim.

Kaç dil biliyorsunuz?

Taicem İngilizcem kadar iyi, Çince Japonca ve Rusça'da yolda kalmam. Şimdi de Sırpça öğreniyorum.

Dünyanın pek çok ülkesinde yaşamak bir oyuncuya neler katar?

Çok şey katar. 23 ülkede modellik yaptım, değişik insanlar farklı inançlar farklı kültürler ve farklı yaşamlar algı ve düşünce dünyamı zenginleştirdi. Bu da oyunculukta çok çeşitli karakterleri canlandırmamda önemli bir birikim. Moda ve sinema sektörünün nabzımın attığı yerlerde önemli insanlarla tanıştım farklı dilleri öğrenme fırsatım oldu, bunların hepsi değişik ülkelerde yaşamamın bana kazandırdığı artılar. Ben oyunculukta yaşadıklarımın

beslenmeyi seviyorum. Mesela bir gazeteciyi canlandırırken aklıma geleceksiniz.

Maceraperest bir ruhunuz var galiba..

Önceleri çok daha maceracı bir ruhum vardı. Fakat yıllar geçtikçe duruldum. Çok daha gençken yaşadığım zorlukları tekrar yaşamak istemem, ayrıca ailemden ve sevdiklerimden bu kadar ayrı kalmayı da tercih etmem.

Modelliği oyunculuk için bir basamak olarak mı gördünüz?

Bana modellik oyuncululuğu gösterdi. Modellik yaptığım dönemlerde yer aldığım projelerdeki referans ve tepkiler beni oyuncululuğa yönlendirdi. Yaptığım işte algımın açık olması ve başarımla ilgili bir durumdu. Castinge görüşmeye gidiyorum, adam İtalya'dan gelmiş bana "niye modellik yapıyorsun, oyuncu olsana" diyor. Bunlar artınca seçimimi oyunculuktan yana kullandım.

Türkiye'ye gelişiniz nasıl oldu?

2011'de Tomris Giritlioğlu'nun "Her şey yağmen" adlı dönem dizisinde başrol teklifi aldım. Tayland hayatımı her anlamda düzene soktuğum bir dönemdi. Tâili bir arkadaşımın Film sokağında bar-restaurant işletiyordum. Evimi almıştım, reklam ve film çekimlerine devam ediyordum. Fakat sekiz yıldır Türkiye'den, ailemden ve sevdiklerimden uzaktaydım.

Proje de çok kaliteliydi. Bu şans değerlendirerek teklifi kabul ettim. Uzun yıllar hiç Türkçe konuşmadığım için Ayvalık'ta çekimler süresince Türkçemi geliştirmek için bir oyuncu koçuyla çalıştım. Zor ama keyifli bir dönemdi..

Sizce iyi bir oyuncu olmak için en önemli koşul nedir?

Bence iyi bir oyuncu olmak için en önemli koşul çok iyi gözlemlemek ve iyi bir seyirci olarak, her yaşadığını ve gözlemlediğini hafızanın bir köşesinde tutup, zamani geldiğinde sergilemek. Ben oyunculuk adına yaşadıklarımın çok besleniyorum.

Genellikle dizi oyuncularını önce Türkiye'de tanınır sonra Orta Doğu'ya açılırlar, siz bu anlamda ters köşe yaptınız sanki..

Evet biraz öyle oldu..

Peki geriye dönüp baktığınızda keşkeleriniz var mı, yoksa her şey hayatın size sunduğu bir deneyim mi?

Herkes gibi benim de keşkelerim var. 2012 yılında Los Angeles'a gidecektim. Her şey ayarlanmıştı, biletimi almıştım, evimi, lokasyonumu ayarlamıştım. Türker İnanoğlu "Arka sokaklar" dizisi için teklif getirince menajerimle birlikte görüşmeye gittik. Sadece görüşüp oluşturduğum programı yine uygulayacaktım. Türker bey hikayemi sordu,

anlattım “tamam kalıyorsun burada” dedi. Menajerime baktım Türker Bey’in «hayır» diyebileceğim birisi olmadığını anladım. Ofisinden “Arka sokaklar” dizisi için imza atarak çıkmıştım. Ardından peş peşe diğer dizilerde oynayınca Los Angeles hayal olarak kaldı.

Herkes aşkı kendine göre tanımlar, sizin için aşkın tanımı nedir?

Aşk sözcükle başlıyor, gülücükle devam ediyor, öpücükle geliyor, bin göz yaşıyla son buluyor. Ben böyle tarif ediyorum.

Geçen yıl Sırp model Jelena Milosavljevic ile evlendiniz. Tanışma

hikayenizi anlatır mısınız ?

Jelena buraya “İpek Yolu Fashion Week” Çekimleri için gelmişti. Ajans sahibi bir arkadaşımın aracılığıyla tanıştık. Arkadaşlığımız kısa sürede aşka dönüştü. 1.5 yıl önce de evlendik.

Kısa Bir süre önce baba oldunuz. Babalık nasıl bir duygu? Alissa Mila ile hayatınızda neler değişti ?

Babalık zamanla, tecrübelerle ve yaşayarak öğrenilen bir duygu. Anne olmak gibi değil. Annelik yaradannın kadına verdiği muhteşem bir hissiyat. Her geçen gün kızıma biraz daha bağlandığımı fark ediyorum. Ben de, Jelena’da her şeyi

Mila’ya göre planlıyoruz.

“Börü” adlı bir mini dizinin çekimlerine devam ediyorsunuz, bize biraz diziden ve karakterden bahsedermisiniz?

Sınırdan düşmanların çoğaldığı, içeride tehlikeler çemberinin giderek daraldığı bir dönem. Börü, vatan aşkı ile tutuşmuş yalnız kahramanların destanını anlatıyor. 6 bölüm ve her bölüm sinema filmi tadında. Televizyonda yayınlanmış ilk mini seri olacak ve büyük finali de beyazperdede yapacağız. Ben terörle mücadele eden sivil grubun başındayım. Yeni yılda Star TV’de yayınlanmaya başlayacak.

Set dışında nasıl geçiyor Can Nergis’in bir günü?

Çekiminin olmadığı günler evde veya teknedeyiz. Gece hayatını pek sevmiyorum, buradaki eğlence tarzı çok bana göre değil. İnsanların da gerçekten eğlenmediklerini görüyorum. Şişe bekçiliği yapacak bir eğlence kültürüm yok. Evcimenim, alanımı korumayı, eşimle ,kızımın ve dostlarımla vakit geçirmeyi seviyorum. “Artist organizasyon” adı altında bir tekne tur şirketim var. Boğaz’da çeşitli organizasyonlarla VIP turlar düzenliyoruz. Yoğun bir şekilde spor yapıyorum. Böyle yaşamaktan da çok mutluyum.

HAVA
SEHİTLERİMİZİ
ANDIK

Hep taze tutacaksınız sevincinizi,
avluda diz boyu kar olsa da
elinizden eksilmeyecek kır çiçekleri...

YALIN, ZARİF, GERÇEK... TIPKI HAYATIN KENDİSİ GİBİ... KPT. PLT. HALİL AÇIKGÖZ

Ebru A. KARATAŞ

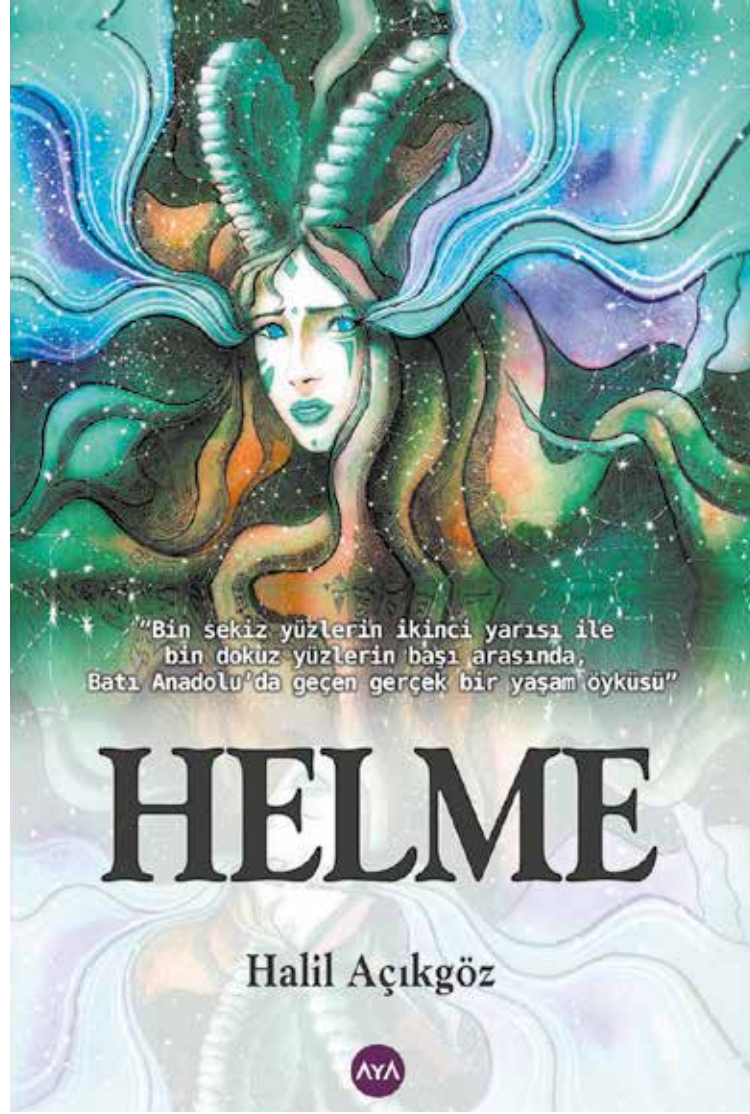
TALPA Basın-Halkla İlişkiler ve
Dergi Reklam Koordinatörü

EN İYİ KİM ANLATIR KENDİNİ. YA DA HER YAŞAM BİR HİKAYEYİ Mİ BARINDIRIR ÖZÜNDE.
VEYA YAŞANANLAR MIDIR HAYAT HİKAYEMİZİ YAZAN... 1970'LERİN MANİSASI,
VE SALİHLİ İLÇESİ, VE DE POYRAZDAMLARI KÖYÜ. İŞTE BU ÖYKÜ ORADA BAŞLIYOR.
KÜÇÜK YÜREĞİNDE BİRİKTİRDİKLERİYLE BÜYÜYOR. VE DOLUP TAŞIYOR O KÜÇÜK YÜREK.
BUGÜN KARŞIMIZDA DURUYOR O KOCAMAN YÜREK... KAPTAN PİLOT HALİL AÇIKGÖZ,
AYNI ZAMANDA BİR YAZAR... AYNI ZAMANDA BİR ŞAİR... VE ÇOK ANLATACAKLARI VAR...
YALIN, ZARİF, GERÇEK... TIPKI HAYATIN KENDİSİ GİBİ.

Öncelikle sizi tanıyabilir miyiz?

1970 Ocak Manisa'ya bağlı Salihli ilçesinin Poyrazdamları köyünde doğdum. 18 yaşında bir babayla 16 yaşında bir annenin ilk çocuğu ve dedesinin adını alan ilk erkek torun olarak. Adımın anlamı dünyayı kucaklasa dostluk, dayanışma ve barış içinde yaşadık. Dedemin böylesine anlamlı ismini taşımaktan gurur duyuyorum. Zengin bir çocukluğum oldu. Birbirine çok sıkı bağlarla tutunmuş kalabalık bir sülalede yetiştim. Sülale diyorum çünkü büyükler tarlada çalışırken goca nenemin (dedemin annesi) hazırladığı kahvaltı sofrasında en az 5 ayrı evin çocukları birlikte kahvaltı yapardık. Akşam yemeğe gelmediğim de annemin telaşlanıp beni aramaya çıktığını hatırlamam. Muhakkak dedemin veya babaannemin akrabalarından birinin evinde kapatıyorumdur iştahımı. Bizim buzdolabında büyük halamın yoğurdu, nenemin mutfağında annemin yaptığı ekmekler, büyük amcamın her akşam herkese açık televizyonu olması gayet doğaldı. Babam evden uzak başka bir şehirde çalışırken bizi de yanında götürmeye karar vermesiyle birlikte rüya bozuldu. Ekonomik olarak rahata kavuşacağımız kesindi. Ama ben o köyü içimden atamadım. Akhisar'da ilkokul üçe kadar okudum. Babamın kaza geçirip köye zorunlu dönüşüyle tekrar kavuştum ama her şeyin hızla değiştiği Türkiye'den o saf hayatlar da nasibini almaya başlamıştı ve hiç bir şey eskisi gibi değildi. 1980 sonrası bu değişim sanki önceden geçim kaygısı yokmuş ta birden hortlamış gibi

herkesin boynuna asılı kalmıca küçük evlerimize çekildik. Dallas dizisini, Türk filmi akşamlarını buluşma bahanesi olmaktan çıkarmıştık. İlkokul dördü neredeyse hiç öğretmensiz geçirdim. Son sınıfa gelince de tahsil adına köyümüzün ortaokulunda sonlanacak bir gelecek önümde duruyordu. Her derse giren toplam üç öğretmenin bana öğrettikleriyle Salihli'deki sanat okulunun yolu görünüyordu. Oraya gitmektense Salihli Sanayi sitesinde bir ustanın yanında

pişmek daha doğru olurdu. Yatılı okul sınavlarına girmeye karar verdim ve kazandım. Daha on bir yaşında çocukken gitmesi de dönmesi de zulüm Manisa Lisesi yatılı pansiyonunda benim gibi köylerden gelmiş çocuklarla üç yıl kaldım. Köy enstitülerinin kapanmasından sonra köy çocuklarının okuyabileceği öğretmen okullarını ve bu yatılı pansiyonları inşa edenlere sonsuz minnettarım. Yoksa hala görüştüğüm arkadaşlarım ve ben nasıl şu anki pozisyonlarımıza

POYRAZDAMLARI KÖYÜ

Poyrazdamları, Manisa ili Salihli ilçesine bağlı bir belde. Halk arasında Aşağı Poyraz olarak da biliniyor. Kasabada üzüm, zeytin, tütün, kekik, vb. tarım ürünleri yetiştiriliyor. Poyrazdamları bağlı olduğu Salihli ilçe merkezine 15 kilometre, Manisa şehir merkezine ise yaklaşık 62 kilometre mesafededir.

gelebilirdik. Yatılı okulda lise sonuna kadar okuma şansım vardı ama sonrasında üniversite okutacak güçte olan bir babam yoktu. Tüm meslek okullarının sınavlarına girdim, Ama bir tanesine çok iyi hazırlandım. Kuleli Askeri Lisesi. Gökçeada öğretmen lisesini de kazanmıştım. Ben yüzümü üniformaya çevirdim, yedek olarak kazanmama rağmen beni çağracakları günü sabırla bekledim. Öğretmen lisesinin şansımı teptiğim, okulların açılmasına çok az zaman kala kurban bayramının bir gün öncesinde postacının ne yapıp edip ulaştırdığı davet zarfını aldım. Onu da minnetle anıyorum. 1986 o ünlü film sinemalara gelince hayalini

kurduğum üniformanın rengi değişti; Top gun. Hayallerimin rengi maviye döndü. Üç yıl boyunca gözlerimi bozmamak için adam gibi ders bile çalışmadım. İstanbul'da bir askeri kışladan mezuniyet, 1994 yılında pilotluk derken 17 yıl Hava kuvvetlerinde Fantom uçaklarında görev yaptım. 2009 senesinin Ekiminde de Pegasus ailesinin bir bireyi olarak sivil hayata geçtim. 21 yıllık evliyim, 7 Aralık yıldönümü. Eşimin adı Nilüfer, kızlarım Asya Eren, ve Mira Umay. Ben mi ben yaptığım ve yaşadığım her şeyden dolayı bahtiyar bir adamım.

Kitap yazmaya nasıl karar verdiniz?

Helme babaannem, göca

nenemin hikayesini ilk defa benimle paylaştığında hissettiğim duygu; kızgınlıkla karışık acıma ve tarihi geri döndürememenin çaresizliği idi. Okuduğum kitaplar boyunca, ben de kitap yazmalıyım dürtüsü rahatsız ettikçe, asıl rahatsız edenin mezarında yatan Goca nenem olduğunu anlayamadım. Büyük kızımın hastanede başını beklerken bilgisayarımı açtım, içimde biriken kelimeleri özgür bıraktım. Bu kitap içime yaptığım yolculuk, biriken özlemlerin dışı vurumu, en büyük zenginliğim olan çevremi kıymetini anlama öyküsüdür biraz da. Kitlelere ulaşmasından çok kendim için de yazdığımı itiraf etmeliyim. Hayatı roman olmasa da bir romanı olmalı insanın, en yakın

dostu, çocukları, eşi, sevgilisi kim varsa dokunduğu onların ağzından anlatılan bir roman. Daha öncesinde şiirler ve denemeler yazıyordum. İlk şiirimi ve makalemi 9 yaşında yazdım mesela. Kelimelerle oynamayı sevdiğimi de itiraf etmeliyim. Aya Yaynevi sahibi sevgili Derya Hanımın tabiriyle bu yazma işi ben de hep varmış aslında biraz da geç kalmışım. Ama hayat hiçbir şeye geç kalınmadığını her seferinde gösteriyor bize. Sakin ve sade yaklaştığımızda birden ortaya çıkıyor mucizeler. Artık buna tüm kalbimle inanıyorum.

Kitabınızın başkahramanı "Helme"den biraz bahseder misiniz?

Hiç tanımadığım, kişiliğine ➤

dair hiçbir şey bilmediğim Helme, on dördünde ilk göz ağrım yani ilk kızım Asya'dır. Anahğı ise çocuklarımın üzerinde çınar gibi kollarını germiş eşim Nilüfer'dir. Helmenin geneli söz konusu olduğunda, kendi soyunun devamındaki tüm kadınlar, hatta tüm adamlardır.

Daha ondördünde Bozdağların eteğindeki köyünün merasında keçi güttüğü bir gün yaşadığı olaylar kaderini değiştirir Helme'nin. Kitapta onun kaderini belirleyen olaylar tamamen gerçektir. Ama betimlemeler, duygular, düşünceler mesajlar söz konusu olduğunda altında yatan bir tek gerçek vardır; onlar benim. Onunla birlikte yaşamış insanların duygu ve düşüncelerini kaleme alırken hep sorular sordum. Neden böyle davranmıştır? Bunu böyle yaptığımıza göre aslında ruh hali nasıldı? O günlerin şartlarını da hayal ettim. Dolayısıyla kesin çıkarımlardan kaçındım. Tüm çıplaklığıyla anlatmaya çalıştım. Bu kadar zorluğa rağmen hayata tutunuşunu göz önüne alarak yazdım. Kısacası insan dedim nihayetinde insan. O günlerde yaşananların hemen hemen aynılarını yaşıyor veya şahit oluyoruz. Sanırım kendini tekrarlayan döngünün içindeyiz ve bu roman bugün bir yerler de çok az farkla yaşanıyor. Kadının değersizliği, ezilmişliği, sömürülmesi aktörler dışında hep aynı. Bir erkek olarak kadın romanı yazdığımın da farkındayım. Dilerim yeteri kadar empati kurabilmişimdir.

Okurlarımızdan kitabınızla ilgili nasıl tepkiler alıyorsunuz?

Öncelikle Harp Okulu, Pega-

sus'taki çalışma arkadaşlarım ve eş dosttan oluşan gruplardan çok olumlu tepkiler geliyor. Ama beni esas ilgilendiren beni tanımayan okurlardan aldığım tepkiler. Beni en çok etkileyen dönüşlerdin biri şu. Benim köyümde şizofren tanısı konmuş bir kadımız var. Ancak kendisi şizofren olduğunu bilmiyor. Çünkü hiç doktora gitmemiş. Ancak oradaki sağlıkçılar bu hanımı tanıyor ve bu şekilde tanı koyuyor. Ben bu hanımı tanımiyorum. Düzgün geliri olmayan, köyde ona buna ırgatlık yaparak geçimini sağlayan bu hanımın bir kızı var. Lise mezunu. İsmi de vermek istiyorum. Zeynep Ayaz. Zeynep tam bir kitap aşığı. Ben köyden 11 yaşında ayrıldığım için Zeynep'i de tanımiyorum. Benim kitabımı internet üzerinden edinmiş, okumuş. Sonra bana bir dönüşü var. Kitap 1860'ta başlıyor 1913'te bitiyor. Cumhuriyet yok, lider olarak Atatürk yok, kadına verilen haklar yok, kadının yüceltilmesiyle ilgili Mustafa Kemal'in adımları yok. Kitapta bu da yok. Ama Zeynep kitabın içindeki vermek istediğim mesajı almış ve "Evet işte Türk kadını olarak laikliğe ve Türkiye Cumhuriyeti'ne ne kadar sahip çıkmamız gerektiğini adeta gözümüze sokmuş" diye müthiş bir yorumla karşıma çıktı.

Yaşam öykünüz Nazım Hikmet'in 'Memleketimden İnsan Manzaraları'nın bir kesiti gibi. Kendinizi bu manzaranın neresinde görüyorsunuz?

Geçmişini ve çocukluğunu çok özleyen bir adam. Bağlarından kopmasından aşırı rahatsız olan bir adam. Çocukluğumun geçtiği o köyü çok özleyen bir adam ve hayatımı şekillendiren, bana idol

İmza gününde bir okurun Halil Açıkgoze hediyesi. Açıkgoz'e göre bir yazara verilebilecek en anlamlı ödül...

olan, tıpkı sizin dediğiniz gibi "Memleketimden İnsan Manzaraları"ndan çıkarcasına etrafımda var olan insanlar. Bunlardan biri amcam. Çok okuyan, aynı zamanda etrafını okutmak isteyen bir adam. Örneğin halam 16 yaşında ve tarlada işçi olarak çalışıyor. Birgün amcama "Ben okumak istiyorum" dediğinde ve yaşı ortaokula uygun olmamasına rağmen amcamın okul müdürünü tanıması ve ikna etmesiyle tekrar öğrenime döndü. Ardından hemşirelik okulunu bitiriyor ve tıp fakültesini kazanıyor. Ancak dedemin maddi olanakları buna imkan tanımiyor. Halen hemşirelik hizmetini yürütüyor. Adını taşıdığım dedem aşırı yokluk ve fakirlik, babasızlık yaşıyor, yani tüm olumsuzluklar var adamın hayatında. Ama onun hayatı okuması, filozof yönü çoğu insanda yok. Tam bir Atatürk aşığı. Çocuklarının okuması ve aydın olmaları için çok çalıştı. Bu etrafımdaki aydın bakışlar benim dünyaya bakışımı küçük bir

çocukken bile çok değiştirdi. İşte bunların her biri beni bugünlere taşıyan insan manzaraları.

Öykülerinizde, şiirlerinizde zaman zaman Hasan İzzettin Dinamo, Necati Cumalı, Fakir Baykurt, Yaşar Kemal tadında yazımlar hissediliyor. Siz bu yazarlarımızdan hangisini kendinize daha yakın hissediyorsunuz ya da hangisinden etkileniyorsunuz.

Hepside çok değerli yazarlar. Hasan İzzettin Dinamo'nun "Kutsal İsyân"ını, Necati Cumalı'nın şiirlerini, Yaşar Kemal'in İnce Memet'ini, Ada'sını adeta yuttum. Türk Edebiyatı'nı çok sevdiğim ve çok okuduğum için mutlaka çok etkilenmişimdir.

Kitaplaştırmak istediğiniz başka hikâyeler de var mı?

Çok. Dedim ya o köyü içimden söküp atamadım ben. Mesela 10 Kasım günü Ulu önder için lokma dökülüp mevlit okundu

o köyde. Gün boyu ruhum orada gezindi. Her zaman her istediğimiz yerde olmaya müsaade etmiyor yaşam kavgası. Bir gün orada olacağım ömrüm müsaade ederse. Kendi köyümde olmasa da deniz kenarında bir köyde hem de akşamüstü gözlerimi hayata kapatmayı hayal ediyorum. Denize aşığım çünkü, köyüme aşık olduğum kadar. Çocukluğumun hasatı tamamlanmış sarı buğday anılarını deniz olarak tanıdım ben. İçinde koşturan, anız saplarının bacaklarını jilet gibi kestiği günleri anlatan kitabımın kurgusunu yapıyorum şimdi ikinci kitap olarak. Adı bile hazır: Çocukluğumun Bittiği Yaz. 9 yaşımdan bugüne her yaz çalıştım. Sorumsuzca koşup oynadığım en son yazı kaleme alıyorum şimdi.

Hatırlayın, ilkokulda yaz tatillerini anlatan hikaye kitaplarını. Ayşe, Ali, Ahmet tatilde denizde ya da zengin çiftlik ağası dayısının çiftliğinde. Oysa benim çocuk gözlerimle gördüğüm alabildiğine sarı buğday anılarıyla yeşil tütün tarlaları. Uykusuzluk ve yorgunluktan kirece kesmiş insan yüzleri. Medet umularak gecenin ikisinde üçünde uyandırılan çocuk bedenleri. Çünkü tütün yaprakları gece kırılır. Koca tütün denizi yaprakları bir an önce toplanmalıdır ki kuruyup düşmesin. Çocuklarda o minik elleriyle ne kadar yaprak kırarsa kar. Ben yine de o tarlalarda, sofralarda birlikte olduğum anları hiçbir şeye değişmem dostlarımla yediğim akşam yemeğini değişmeyeceğim kadar.

Havacılıkla ilgili yazmamı bekleyenleri hayal kırıklığına uğrattıyorum belki. Bir gün o da olur ama alışılan tarzda değil. Mesela gece uçuşunda yıldızlara bakarken ben traktör römorkunda göbeğim yıldızlar görekerek uyduğum günlere giderim. Hala güneşin gece tuzla buz olup yıldızlara dönüştüğüne inanırım aynı çocukluğumdaki gibi.

Sizi farklı kılan değişik bir yönünüz var. Uçaktaki anonslarınız. Sizin uçuşlarımızda yolcular sizden çok keyifli Atatürk hikayeleri dinliyor. Böyle değişik anonsları dinletmek nereden aklınıza geldi?

Sunay Akın'ın bir sözyle cevap vereyim. Diyor ki: Büyük bir siyasetçi olabilirsiniz. medyada çok ünlü olabilirsiniz, toplumun gözdesi olabilirsiniz, ama bir anon gelir herşey biter. Hatırlatır. Bu milletin bir sürü olmadığını, millet olduğunu hatırlatır.

Bir uçuşumuzda uçuş emniyetiyle ilgili olarak arıza sebebiyle geri dönmek zorunda kaldık. Sonucunun nereye gideceğini kestiremediğimiz kargo kapısı açık ikazı geldi, riske girmeyerek alana iniş yaptım. Bazı yolcular sinirlendi, ben de onlara dedimki “Bu kadar insanın içinde, bu kadar çocuk var. Bu çocuklardan biri bir gün Atatürk olabilir.” Ve ben her uçuşumdan önce yolcular arasındaki çocuklardan bir Atatürk çıkacakmış gibi davranıyorum. “Nasıl sizin hayatınızı tehlikeye atabilirim” dedim. “Arıza giderildiğinde emin olun bu düşünceyle sizi uçuracağım.” Anonların çıkışı böyle oldu. Dokunduğunuzda bazı şeyleri değiştirebilirsiniz.

DAHA 11 YAŞINDA BİR ÇOCUK

Ne demiş şair
“Ya bizi gurbet diye
bir ana doğurdu
ya da anamız gurbet için
doğurdu saldı yollara”

Bendeki o hesap,
Hasret gurbetin
göbek adır.
Henüz onbir yaşındayken
Yani terlediğinde
Anasının sırtına
Havlü koyası varken
Akşam ezanına kadar
Koşup oynayacak
Sonra da
“Körolmayasica eve hiç
gelmeyecek”
Bağırışlarıyla evin yolunu
bulacak.
Oysa okunan akşam
ezanlarının
Sesinin uzaktan duyulduğu
Yatakhane koşuşlarının
Pencerelerine tünemiş
Gözü gönlü ıslak
Daralan küçücük göğüs
kafesi
İçi geçmiş ve ağlamaklı
Avunacak ve avutacak
Arkadaşları kendi kadar
Minnacık bir çocuk...

Üst ranzadaysan daha iyi
Alt ranzaya nazaran
Hele bir de pencere dibiye
Yıldızları görüp
Köyünün yıldızlarını hayal
etmek...

Tuncer TAŞDÖĞEN

SINIRLARI ZORLAYAN TASARIMLAR

GÜNÜMÜZDE DÜNYA KAYNAKLARININ SÜRATLE YOK EDİLMESİ NEDENİYLE, GELİŞMİŞ ÜLKELER VE ŞİRKETLER SÜRDÜRÜLEBİLİR EKO ENERJİ TABANLI BULUŞLARI ARKA ARKAYA AÇIKLIYOR. ÖZELLİKLE YÜZYILIMIZIN DAHI ÇOCUĞU ELON MUSK HAYALLERİNİ GERÇEKLEŞTİREREK DÜNYAYI ŞAŞIRTMAYA DEVAM EDİYOR. ELEKTRİKLİ ARAÇLARININ ARDINDAN BU KEZ MARS KOLONİ PROJESİNİ HAYATA GEÇİRMEMEYE HAZIRLANAN MUSK'IN SIRADAKİ PROJESİ MERAKLA BEKLENİYOR... FOSİL YAKITLARIN ATMOSFERİMİZE VERDİĞİ ZARARLAR ARTIK SIR DEĞİL. BİLİMİ NSANLARI YENİ TÜREV YAKITLARIN PEŞİNDE. YOĞURTTAN HIÇ UÇAK YAKITI OLACAĞINI DÜŞÜNÜMÜŞ MÜYDÜNZ... DÜNYANIN EN DAR YAŞAM ALANINDAN, DÜNYANIN EN BÜYÜK LİTYUM İYON PİLİNE DOĞRU TEKNOLOJİK BİR YOLCULUĞA HAZIR MISINIZ...

Elon Musk: Mars'a insanlı ilk uçuş 2024'te

Elon Musk

SpaceX'in milyarder kurucusu Elon Musk, 1 milyon kişiyle Mars kolonisi kurmanın hayallerini kuruyor. 1 yıl önce Mars'a koloni kurmak istediğini anlatan Musk, Mars'ta hayatın nasıl kurulacağına ilişkin detayları da anlattı. SpaceX'in enerji, madencilik ve yaşam destek sistemlerinin yerleştirilmesini sağlayacak iki uzay gemisini en geç 2022 yılına kadar Mars'a göndermeyi hedeflediğini belirtti. Bu tarihten iki yıl sonra mürettebat taşıyan ilk uzay gemisinin Mars'a ulaşacağını söyleyen Musk, "Sonrasında da artık Mars'taki yerleşim giderek genişleyecek" dedi.

Mars projesini anlattı

Avustralya'nın Adelaide kentinde 2017 Uluslararası Uzay Yolculuğu Kongresi'nde konuşan Elon Musk, 2024 yılına kadar Mars'a ikisi insanlı 4 uzay mekiği göndermek istediklerini de söyledi. Bu zamana kadar Mars'a bir "sentetik yakıt fabrikası" kurarak; Dünya'ya geri dönüşü mümkün kılacak yakıtı kırmızı gezegende elde etmeyi planladıklarını da açıkladı.

Mars seyahati için düşünülen roketin 100 kişi taşıma kapasitesinde olacağını açıklayan Musk; bu yolla 40 ila 100 yıl içinde kırmızı gezegende 1 milyon

insanın yaşam konumuna geçebileceğini belirtti.

İnsansız iki uzay gemisini en geç 2022'ye kadar kırmızı gezegene göndermeyi planladıklarını söyleyen Musk, insanlı ilk uçuşun ise 2024'te yapılacağını açıkladı.

Mars'a seyahat için Ay'a üs kurulacak

Musk, roketlerin fırlatımı için aya kurulacak bir üssün de tanıtımını yaptı. Zira dünyadan Mars'a roket fırlatmaktansa aydan fırlatmak çok daha kolay, bu nedenle de Mars'a gidecek roketlerin kalkış merkezi ay olacak.

Dünyanın en dar evi: Keret House

Dünyanın en dar evi, Polonya'nın başkenti Varşova'da inşa edilmiş iki binanın arasında bulunuyor. Polonyalı mimar Jakub Szczechsy tarafından tasarlanan ve Keret House olarak adlandırılan bu yapı dünyanın en ilginç mimari yapıları arasında yer alıyor.

2012 yılında inşa edilen yapının en geniş alan 122 cm ve en dar alan ise sadece 72 cm boyutlarında. Polonya yasalarına göre konut olma standartlarına uymaması nedeniyle şu anda sanatsal ve turistik amaçlarla kullanılan 2 katlı dünyanın en dar evi, bir yatak odası, mutfak, banyo ve oturma odası bulunacak şekilde oldukça modern bir biçimde tasarlanmış. Dünyanın en dar evi olan Keret House, Varşova'nın eskiden yoksul bir Yahudi semti olan Wola bölgesinde, 2. Dünya Savaşından izler taşıyan Chłodna 22 ve Żelazna 74 sokakları arasında bulunuyor.

Bina günümüzde sembolik olarak İsraili yazar Edgar Keret'in yaşadığı dünyanın en dar evi, yazar için çalışma alanı iken, aynı zamanda misafir sanatçılara geçici konut olarak hizmet veriyor.

Ev, 2. Dünya Savaşı boyunca Varşova

Gettosu'nun üs olarak kullandığı kavşakta yer alması sebebiyle, bir yandan da tarihe ışık tutuyor.

Evi'nin sembolik kiracısı İsraili yazar Edgar Keret'in annesi, 1934 yılında Varşova'da dünyaya geldi ve Varşova Gettosu tarafından kapana kısırlı olarak tüm ailesini kaybetti. Ancak daha sonra Fransa üzerinden İsrail'e kaçmayı başarmış. Edgar Keret'in babası ise yine Polonya doğumlu yahudilerden ve Nazi işgali boyunca diğer yahudilerle beraber küçük bir köyde saklanarak hayatta kalmayı başarmış...

Kaynak: www.polonyadayiz.com

Tesla'nın dev pilinden 1000 km uzaktaki santrale enerji

Elektrikli otomobil üreticisi ve enerji depolama şirketi Tesla'nın, Güney Avustralya'da "dünyanın en büyük lityum iyon pili"nin yapımını tamamladığı açıklandı. Güney Avustralya Eyaleti Başbakanı Jay Weatherill, Başbakanlığın resmi internet sayfasından yayımladığı basın açıklamasında, Tesla tarafından inşa edilen dünyanın en büyük lityum iyon pilinin tamamladığını bildirdi. Jamestown kasabası yakınında Neoen şirketi tarafından kurulan rüzgar enerjisi tesisinde üretilen enerjiyi depolayacak olan dev pil, bölgedeki 30 bin eve yaklaşık bir saat boyunca elektrik verebilecek. 100 megavat kapasiteli pilin 1 Aralık'tan itibaren test edilmeye başlaması bekleniyor.

Yoğurt, jetler için benzersiz bir yakıt kaynağı olabilir

Bilim insanları, peynir altı suyunu jet yakıtlarda kullanmak üzere bir yol geliştirdiklerini resmen açıkladı. Yapılan çalışmalar, yoğurdun sürdürülebilir jet yakıtına dönüştürülebileceğini ortaya koydu.

Bilim insanları, atık ürünlerin yoğurt üretiminden biyoyakıt ve hayvancılık yemi katkı maddeleri için bir ham madde haline getirilmesinin bir yolunu buldu.

Çalışma için, peyniraltı suyu bakterileri yararlı kaproik asit ve kaprilik asit içeren yararlı bir bileşik haline getirmek için kullanıldı. Üretim sürecinden kalan peynir altı suyu

çoğunlukla süt şekeri laktozu, şeker fruktozu ve laktik asitten oluşuyor.

Her iki bileşik de standart antibiyotiklerin yerini almak üzere hayvancılık yemine eklenebilecek 'yeşil antimikrobialer' olarak nitelendirildi.

ABD'nin New York eyaletindeki Cornell Üniversitesi'nin öğretim görevlisi Dr. Lars Angenent'in yaptığı açıklamaya göre "Asidik peyniraltı suyunun jet yakıtından hayvanların da yiyebileceği bir hammaddeye kadar işlevsel hale getirilmesi, sürdürülebilirlik için önemli bir örnek" ifadelerine yer verdi.

Kaynak: ntv.com.tr

Ajanda

Konser

YENİ YIL KONSERİ: STRAUSS GALA

Tarih: 04 Ocak 2018

Saat: 20:30

Mekân: İş Sanat Kültür Merkezi,
İstanbul

İş Sanat'ın geleneksel yeni yıl konserinde, Johann Strauss Orkestrası sahne alacak. 40 yılı aşkın süredir, izleyicisine, 19. yüzyıl Viyana'sının zarafet ve romantizmini yaşatmayı amaçlayan benzersiz bir teatral deneyim sunan topluluğun şefliğini John Rigby üstleniyor. Avustralyalı soprano Corinne Cowling ve İskoç tenor Nicky Spence ise romantik valsler ve neşeli polkalar eşliğinde izleyicilerine performanslarını sergileyecekler. Dönemin görkemli kostümleri içerisindeki yetenekli dansçılar tarafından icra edilecek şovun koreografisi ise Alexandra Worrall'a ait.

Konser

VİTALY PİSARENKO İSTANBUL RESİTALLERİ

Tarih: 09 Ocak 2018

Saat: 20:00

Mekân: Sakıp Sabancı Müzesi the
Seed, İstanbul

Franz Liszt Uluslararası Piyano Yarışması "Birincilik" ve Leeds Uluslararası Piyano Yarışması "Üçüncülük" ödülleri sahibi "Genç Franz Liszt" olarak gösterilen dahi piyanist Vitaly Pisarenko, 11. sezon İstanbul Resitaleri'nde izleyenleriyle buluşacak.

Konser

ZÜRİH ODA ORKESTRASI

Tarih: 09 Ocak 2018 biletleri.

Saat: 20:30

Mekân: İş Sanat Kültür Merkezi,
İstanbul

İş Sanat sahnesi, günümüzün en büyük akordeon sanatçılarından Richard Galliano ve keman sanatçısı Arabella Steinbacher'i konuk edecek. Fransız akordeon ve bandeon virtüözü Richard Galliano, klasik müzikten caza uzanan geniş bir yelpazedeki besteci kimliğiyle de dikkat çekiyor. 50 yılı aşan kariyeri boyunca sayısız sanatçıyla işbirliği yapan ve birçok albüme katkısı bulunan Galliano aynı zamanda Deutsche Grammophon'un tek akordeon sanatçısı. Yıldızı her geçen yıl daha da parlayan Alman keman sanatçısı Arabella Steinbacher ise, geniş bir repertuvara sahip. Üstün tekniği ve zengin vibratosu ile birçok eleştirmenin övgüsünü kazanan sanatçı, aynı zamanda iki ECHO Klassik Ödülü'nün de sahibi. Konserde bu ikiliye Zürich Oda Orkestrası eşlik edecek

Konser

AVRUPA SARAYLARINDAN PERA PALAS'A

Tarih: 20 Ocak 2018

Saat: 11:00

Mekân: Pera Palace Hotel
Jumeirah, İstanbul

Dünyaca ünlü keman sanatçısı Cihat Aşkın, ülkemizin en sevilen ikililerinden Dilbağ Tokay ve Emine Serdaroğlu'ndan oluşan CelloPianoDuo ile biraraya gelerek, İtalyan besteci Boccherini'nin eserlerinden bir seçkiyi "Avrupa Saraylarından Pera Palas'a" başlığıyla tarihi balo salonuna taşıyor.

Konser

**BORUSAN İSTANBUL
FİLARMONİ ORKESTRASI
VE BORUSAN QUARTET
YENİ YIL KONSERİ**

Tarih: 11 Ocak 2018 biletleri.
Saat: 20:00
Mekân: Lütfi Kırdar Anadolu
Auditorium, İstanbul

Lorenzo Viotti yönetimindeki Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası ve Borusan Quartet yeni yıl konseriyle sahne alacak. Konserin solisti, klarnet sanatçısı Andreas Ottensamer olacak. BİFO, bu seneki konuklarıyla en sevilen yılbaşı klasiklerinin yanı sıra sürpriz yapıtlarla yeni yıl konserinde izleyenleriyle buluşacak.

Konser

ENSEMBLE MASQUES

Tarih: 21 Ocak 2018
Saat: 20:30
Mekân: İstanbul Deniz Müzesi,
İstanbul

Deniz Müzesi Barok Konserleri serisinin üçüncü etkinliğinde Fransa'nın son dönemdeki en başarılı barok topluluklarından Ensemble Masques; Bach, Handel, Corelli, Purcell, Couperin'in eserlerinden oluşan bir program ile Deniz Müzesi'nde izleyenleriyle buluşuyor.

Konser

**8ECE DEMİRCİ, MAVİ
YOLCULUK**

Tarih: 26 Ocak 2018
Saat: 21:00
Mekân: Borusan Müzik Evi,
İstanbul

Ece Demirci, Mavi Yolculuk adlı albümüyle yeni yılın, ilk ayının son günlerinde Borusan Müzik Evi'nin konuğu oluyor. Bu konser gecesinde, Amerikalı besteci Lowell Liebermann'ın Noktürn'ü ile başlayacağı programına, Kamran İnce'nin Mavi Yolculuk'u ile devam edecek sanatçı, Salvatore Sciarrino'nun maviye methiye olarak yazdığı 1. Sonat'ını ve Iannis Xenakis'in folklorik melodileriyle Bartók'u anımsatan 6 Chanson'unu seslendirecek.

Konser

AKADEMİ BİFO KONSERİ

Tarih: 9 Ocak 2018
Saat: 20:30
Mekân: Borusan Müzik Evi,
İstanbul

Yeni yılın ilk Borusan Müzik Evi konserinde Akademi BİFO dinleyicileriyle buluşuyor. 2016'da Borusan Sanat bünyesinde kurulan, genç opera sanatçılarına profesyonel hayata geçişte uluslararası bir eğitim imkânı sunan Akademi BİFO programının katılımcıları sizlere bir araya ve diyet seçkisi sunacaklar.

Ajanda

Hazırlayan: Tuncer TAŞDÖĞEN

Konser

LA CICALA BAROQUE ENSEMBLE

Tarih: 02 Şubat 2018
Saat: 20:30
Mekân: İstanbul Deniz Müzesi, İstanbul

Deniz Müzesi Barok Konserleri serisinin dördüncü etkinliği, Hollanda'nın en başarılı ve parlak barok topluluklarından Collegium Musicum Den Haag müzisyenleri tarafından kurulan La Cicala Barok Topluluğu'nu İstanbullu sanatseverlerle buluşturuyor.

Konser

BORUSAN QUARTET

Tarih: 12 Şubat 2018 biletleri.
Saat: 20:00
Mekân: Kadıköy Süreyya Operası, İstanbul

Borusan Quartet'in yıldızlarla buluşmaları Suisse Romand Orkestrası'nın solist viyolacısı Elçim Özdemir ve viyoloncelci Dorukhan Doruk ile devam ediyor. Konser, Ulvi Cemal Erkin ve Dmitri Şostakoviç'in Yaylı Çalgılar Dörtlülere'yle başlayacak ve Arnold Schönberg'in Aydınlanan Gecesi ile son bulacak.

Konser

XUEFEI YANG İSTANBUL RESİTALLERİ

Tarih: 13 Şubat 2018
Saat: 20:00
Mekân: Sakıp Sabancı Müzesi the Seed, İstanbul

Klasik Gitarın Çin temsilcisi Xuefei Yang, 11. Sezonunda İstanbul Resitaleri'nde sahne alacak. Sanatçı, klasik, barok ve çağdaş eserlerden oluşan bir repertuar sunacak.

Konser

SA.NE.NA 10. YIL KONSERİ

Tarih: 15 Şubat 2018
Saat: 21:00
Mekân: Borusan Müzik Evi, İstanbul

İstanbul'un önde gelen çağdaş müzik mekânlarındaki performansları ilgiyle izlenen perküsyon topluluğu sa.ne.na 10. yılını Borusan Müzik Evi'nde kutluyor. Amy Salsgiver Dorsay, Kerem Öktem ve Seçil Kuran'dan oluşan sa.ne.ne'ya bu konserde Özgü Bulut ve Onur Başkurt eşlik edecek.

Konser

BİFO & BORUSAN QUARTET

Tarih: 22 Şubat 2018 biletleri.
Saat: 20:00
Mekân: Lütfi Kırdar Anadolu Auditorium, İstanbul

Borusan Sanat'ın iki yıldızı BİFO ve Borusan Quartet bu konserde bir araya geliyor. Ödülleriyle, seslendirdikleri prömiyerlerle ve kayıtlarıyla kurulduğu 2005 yılından beri Türkiye'de klasik müzikseverlerin yakından izlediği Borusan Quartet, oldukça yoğun geçen bir kayıt, turne ve konser sezonunun en parlak anlarından birini BİFO ile paylaşacak. Müzikseverlerin uzun zamandır beklediği bu buluşma, Louis Spohr ve Dmitri Şostakoviç'in iki başyapıtının sunulacağı muhteşem bir akşamda gerçekleşecek.

Konser

St. PETERSBURG RUS ODA FİLARMONİSİ

Tarih: 16 Şubat 2018
Saat: 21:00
Mekân: Türker İnanoğlu Maslak Show Center, İstanbul

St. Petersburg Konservatuarı'nın mezunları tarafından 1990 yılında kurulan St Petersburg Rus Oda Filarmonisi 16-17 Şubat'ta Kültür ve Sanatın Merkezi TİM Show Center'da sahne alacak. Yüksek disiplin ve virtüözite içeren bir ekolü temsil eden topluluğun konserinde Rusya'nın en önemli şeflerinden Juri Gilbo kondüktör olarak yerini alacak.

Konser

TULUYHAN UĞURLU

Tarih: 24 Şubat 2018
Saat: 20:00
Mekân: İstanbul Deniz Müzesi, İstanbul

Tuluyhan Uğurlu, farklı mekanlarda verdiği konserlerine İstanbul Deniz Müzesinde tarihi kadirgalar arasında vereceği konserle devam ediyor.

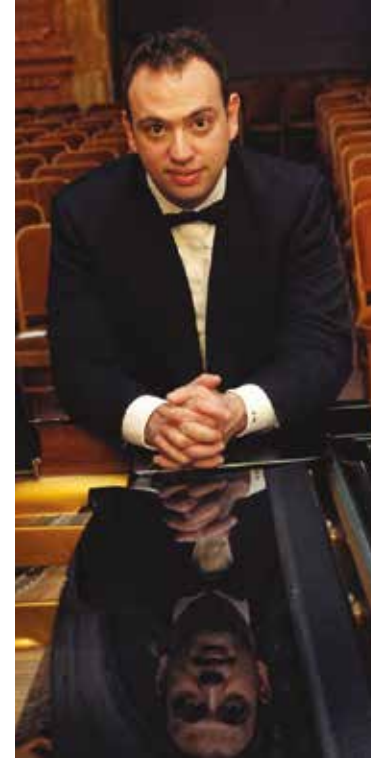
Konser

LİEDLER VE MEKTUPLAR

Tarih: 17 Şubat 2018
Saat: 11:00
Mekân: Pera Palace Hotel Jumeirah, İstanbul

Soprano Ece İdil, bu konserde Edwin Fischer özel ödüllü piyanist Şevki Karayel ile Pera Palace Cumartesi Sabah Konserleri'nde bir araya gelecek.

Robert Schumann'ın kendi yaşamından kesitler sunduğu eseri Carnaval'ın da yorumlanacağı bu konserde sanatçılar, Clara ve Robert Schumann'ın ölümsüz aşklarını, liedler ve mektup okumalarıyla Pera Palace dinleyicisi için sahneye taşıyacaklar.

Ajanda

Konser

20. YÜZYILIN KIYISINDA

Tarih: 08 Mart 2018

Saat: 20:00

Mekân: Lütfi Kırdar Anadolu

Auditorium, İstanbul

Üç büyük besteci, Richard Strauss, Gustav Mahler ve Claude Debussy'nin eserlerinin çalınacağı ve solistliğini Çağ Erçağ'ın yapacağı bu konserde orkestrayı şef Sascha Goetzel yönetecek.

Konser

FRANSIZ RÜZGARİ

Tarih: 17 Mart 2018

Saat: 11:00

Mekân: Pera Palace Hotel Jumeirah, İstanbul

Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası'nın başkemanlığı ve uluslararası arenada verdiği konserlerle ülkemizin önde gelen sanatçılarından biri olan Pelin Halkacı Akın ile British Council ödüllü ve BBC solistleri sanatçısı İris Şentürker Pera Palace dinleyicisi ile buluşacak. Sanatçılar, 19. yüzyılı 20. yüzyılda bağlayan "La Belle Epoque" dönemi Fransız bestecilerinin eserlerini seslendirecekler.

Müzikal

TAJ EXPRESS BOLLYWOOD MÜZİKALİ

Tarih: 27 Ocak 2018

Saat: 21:00

Mekân: Zorlu PSM - Ana Tiyatro, İstanbul

Bir Bollywood filmi için müzikleri besteleme görevi verilen genç besteci Shankar izleyiciyi kendi müzik stüdyosuna davet ediyor, müzisyenlerle tanıştıyor ve müzik yapmanın zorluklarını gösteriyor. Başarıya ulaşmanın yolunu ise idolü Rahman'ın ayak izlerini takip etmekte buluyor. Taj Express dünyanın en üretken film endüstrisinin sırlarını ve sihirlerini sahneliyor. Müzikalde bahsi geçen film ise güzel bir aktrist olan Kareena ve bir sokak kahramanı olan Arjun'un hikayesini anlatıyor.

Konser

FAZIL SAY - NAZIM

Tarih: 28 Mart 2018

Saat: 21:00

Mekân: Türker İnanoğlu Maslak Show Center, İstanbul

Dünyaca ünlü piyanist ve besteci Fazıl Say'ın Nâzım Hikmet şiirlerini bestelediği ve Genco Erkal'ın anlatıcı olduğu "Nâzım", sahne eseri olarak Kültür ve Sanatın Merkezi TİM Show Center'da izleyici ile buluşacak. 28 Mart 2018, Çarşamba akşamı saat 21:00'de gerçekleşecek konserde Say'a, usta tiyatrocusu Genco Erkal ve güçlü yorumuyla solist Serenad Bağcan eşlik edecek.

Bale

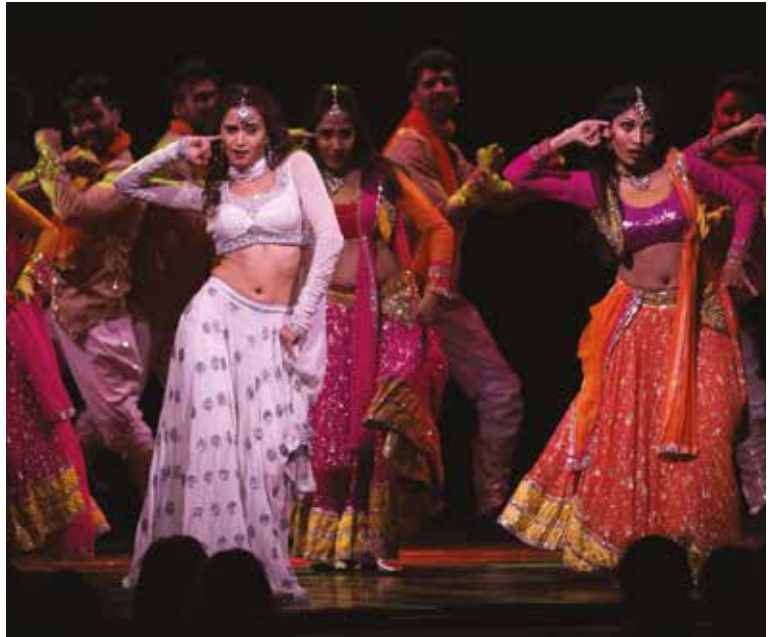
RÜZGARIN SAVURDUKLARI

Tarih: 28 Şubat 2018

Saat: 19:00

Mekân: İKÜ Akıngüç Oditoryumu ve Sanat Merkezi, İstanbul

Çağdaş Bale Topluluğu, Koreograf Cem Ertekin yönetiminde "Rüzgar'ın Savurdukları" adlı iki perdelik gösteriyle Kültür Üniversitesi bünyesinde sahne alacak.

Gösteri

BLUE MAN GROUP

Tarih: 13 Şubat 2018

Saat: 20:30

Mekân: Zorlu PSM - Ana Tiyatro, İstanbul

Chris Wink, Phil Stanton ve Matt Goldman tarafından kurulan Blue Man Group'un orijini, üçlünün yarattığı kel ve mavi Blue Man (Mavi Adam) karakterine dayanıyor. 1991'den bu yana gerçekleştirilen Blue Man Group gösterisi, bugüne dek 20'den fazla ülkede sahnelendi ve 35 milyondan fazla insan tarafından izlendi. Müzik, komedi ve teknolojiyi bir araya getiren şov; yeni müzikler, taze hikayeler ve gelişen teknolojilerin başarılı entegrasyonu farklı kültürlerden gelen seyircilerde karşılık buldu.

Tiyatro

AZIZNAME

Tarih: 26 Ocak 2018

Saat: 20:30

Mekân: Trump Kültür ve Gösteri Merkezi, İstanbul

Aziz Nesin'in öykü ve taşlamalarından, Yücel Erten tarafından sahneye uyarlanan ve Emre Altuğ, Bülent Çolak, Zühtü Erkan, Pınar Gülkapan, Hande Kaptan, Berk Sezenler, Burak Şentürk ve Fatip Topçuoğlu'nun rol aldığı 'Azizname', İstanbul'da ilk kez sahneye taşıyor.

Müzikal

ÇİNGENELER ZAMANI

Tarih: 15 Ocak 2018

Saat: 20:30

Mekân: Caddebostan Kültür Merkezi, İstanbul

Vural Bingöl'ün yönettiği Çingeneler Zamanı Müzikali, seyircisiyle buluşmaya hazırlanıyor.

1980'lerin Yugoslavya'sında kızını kaybetmiş iki torununa hayatını adamış bir büyükanne ve başından bela eksik olmayan oğluyla yaşayan bir annedir Hatica... Tüm saflığıyla aşık olan ancak büyükannesinin kararıyla kardeşi için yollara düşen, zengin olmak hayaliyle kalbindeki beyazı siyaha çeviren bir torun ve hayallerindeki Hollywood'a ulaşmak isterken sahip olduğu saf aşkı kaybeden genç bir çingene kızın hikayesidir anlatılan...

Gösteri

ENSEMBLE RUSTAVI - GÜRCİSTAN DEVLET HALK DANSLARI

Tarih: 03 Şubat 2018 biletleri.

Saat: 20:00

Mekân: Bostancı Gösteri Merkezi, İstanbul

Ensemble Rustavi, 15 yıl sonra yeniden İstanbul'da... Dünyanın en köklü kültürüne sahip milletlerden biri olan Gürcüler'in dans ve şarkıları, 50 kişilik efsane kadro ve 10 müzisyenin canlı performanslarıyla izleyenleriyle buluşacak.

Sinema

Hazırlayan: Tuncer TAŞDÖĞEN

ARAMIZDAKİ SÖZLER

Vizyon tarihi: Ocak 2018

Yönetmen: Hany Abu-Assad

Senaryo: J. Mills Goodloe, Charles Martin, Chris Weitz

Oyuncular: Kate Winslet, Idris Elba, Beau Bridges, Dermot Mulroney, Linda Sorensen, Vincent Gale, Vincent Gale, Marci T. House

Tür: Dram, Aksiyon

Filmin konusu:

Trajik bir uçak kazasından sonra kurtulmayı başaran ancak şok geçirmekte olan iki yabancı, karla kaplı ıssız bir dağın yüksek noktalarında hayatta kalabilmek için mücadele vermek zorundadır. Zaman ilerledikçe yardımın gelmeyeceğinin farkına vardıklarında, yüzlerce kilometre uzunluğundaki vahşi doğada tehlikeli bir yolculuğa çıkmak zorunda kalırlar. İkilinin bu süreçte sahip olduklarından bile haberleri olmayan dayanma güçlerini keşfetmeleri ve birbirlerine destek olmaları gerekecektir...

ÇILGIN BASKIN

Vizyon tarihi: Ocak 2018

Yönetmen: Dany Boon

Senaryo: Dany Boon

Oyuncular: Alice Pol, Dany Boon, Michel Blanc, Yvan Attal, Sabine Azéma, Patrick Mille, François Levantal

Tür: Aksiyon, Komedi

Filmin konusu

Polis memuru Johanna'nın en büyük hayali, tehlikeli operasyonlarda görev alan özel bir time girebilmeğidir. Hayalini gerçekleştirmek için sloganı "Çağırma daima cevap ver" olan bir özel timin elemelerine başvurur. Ancak başvurduğu birimin şefi, bir kadın elemanın özel timi yavaşlatacağını düşünmektedir. Johanna, hayallerine kavuşmak için zorlu bir mücadelenin çine girer.

THE POST

Vizyon tarihi: Ocak 2018

Yönetmen: Steven Spielberg

Senaryo: Liz Hannah, Josh Singer

Oyuncular: Meryl Streep,

Tom Hanks, Alison Brie,

Bob Odenkirk, Tracy Letts,

Bradley Whitford,

Bruce Greenwood

Tür: Dram, Gerilim

Filmin konusu:

Washington Post editörlerinden Ben Bradlee ve yayıncı Katharine Graham, ordu analisti Daniel Ellsberg tarafından yazılan ve sızdırılan Pentagon belgelerini yayınlama kararı alırlar. Belgelerin, Johnson yönetiminin Vietnam Savaşı'nda ABD askerlerinin rolü hakkında kamuoyuna ve kongreye yalan söylediğini, Nixon yönetiminin gizlice savaşı tırmadığını ortaya koymaları büyük skandal yaratır. Nixon yönetimi, The Post'un belgeleri yayınlamasını durdurmaya çalışır ve ABD Savunma Bakanı Yardımcısı William Rehnquist davayı yüksek mahkemeye sunar. Özgür basın kavramının korunabilmesi için gazete ile ordu arasında büyük bir hukuk mücadelesi başlar.

YOLCU

Vizyon tarihi: Ocak 2018

Yönetmen: Jaume Collet-Serra

Senaryo: Byron Willinger, Philip de Blasi

Oyuncular: Liam Neeson, Vera Farmiga, Patrick Wilson, Patrick Wilson, Jonathan Banks, Shazad Latif, Shazad Latif, Elizabeth McGovern

Tür: Gerilim, Aksiyon

Filmin konusu:

Michael McCauley her gün işten eve, evden işe monoton bir yaşamı olan bir iş adamıdır. Bütün bu sıradanlığa rağmen eşi ile birlikte sürdürdükleri mutlu bir evlilikleri vardır. Herşey ters gitmeye başlar ve sonunda evlilik hayatlarıyla birlikte bütün yaşamı alt-üst olur. Michael, her gün işe giderken kullandığı trende son durağa gelmeden gizemli bir yabancıyı farkeder ve bu yabancıyı kimliğini ortaya çıkarmak zorunda kalır. Bir komplonun içine düştüğünü fark eden Michael, kendisini ve diğer yolcuların hayatını kurtarmak için zamana karşı mücadele etmek zorundadır artık.

REMEMORY

Vizyon tarihi: Şubat 2018

Yönetmen: Mark Palansky

Senaryo: Mark Palansky, Mike Vukadinovich

Oyuncular: Peter Dinklage, Henry Ian Cusick, Anton Yelchin, Julia Ormond,

Tür: Bilim Kurgu, Dram, Gizem

Filmin konusu

Ünlü bir bilim adamı olan Gordon Dunn, çığır açan yeni cihazını tanıttıktan kısa bir süre sonra gizemli bir şekilde ölü bulunur. Gordon'un ölümü eşi Carolyn için tam bir yıkım olur. Carolyn, her şeyle bağını yitirip kendi iç dünyasına dalmıştır. Tam da bu sırada Gordon'un geçmişinden olduğunu iddia eden gizemli bir adam ortaya çıkar. Adam, cihazı alarak gizemi ortaya çıkarmaya çalışır. Suçluluk, hüznün ve ihanetle karşılaşacağı bir araştırmaya girişecektir.

THREE BILLBOARDS OUTSIDE EBBING MISSOURI

Vizyon tarihi: Şubat 2018

Yönetmen: Martin McDonagh

Senaryo: Martin McDonagh

Oyuncular: Frances McDormand, Woody Harrelson, Sam Rockwell, John Hawkes

Tür: Dram

Filmin konusu

Film, kızının cinayetini aydınlatmaya çalışan bir annenin hikayesini anlatıyor. Kızının bir cinayete kurban gitmesinin ardından aylar geçmiş ve suçlu bulunamamıştır. Maktülün annesi Mildred Hayes cesur bir hamle yapar. Kentin saygıdeğer polis şefi William Willoughby'ye yöneltilen tartışmalı bir mesajla kentlinin ucra bir yolunda üç adet billboard kiralar. Şiddet eğilimli, çocuksu bir annenin çocuğu olan, şefin sağ kolu Dixon'ın adı olaya karıştığında, acılı anne ile güvenlik güçleri arasındaki savaş daha da şiddetlenecektir...

Sinema

LEO DA VİNCİ: MISSION MONA LİSA

Vizyon tarihi: Şubat 2018
Yönetmen: Sergio Manfio
Senaryo: Francesco Manfio,
Tür: Animasyon, Macera

Filmin konusu

Vinci'de hayat huzurla geçmektedir. Leonardo zamanın çoğunu ilginç icatlarıyla uğraşarak geçirir. Arkadaşı Lorenzo da ona icatlarını geliştirmesinde yardım etmektedir. Gioconda'da ise onların yaptıklarını dalga geçerek izlemektedir. Üç arkadaşın sakin geçen hayatları kente gelen bir adamın anlattıklarından sonra değişecektir. Adam onlara gizli bir hazinenin varlığından bahseder. Anlatılanlar karşısında büyülenen Leonardo ile arkadaşları Lorenzo ve Gioconda, bu kayıp hazinenin peşine düşerler ve kendilerini bilmedikleri maceraların içine sürüklerler.

KARA PANTER

Vizyon tarihi: Şubat 2018
Yönetmen: Ryan Coogler
Senaryo: Ryan Coogler, Joe Robert Cole
Oyuncular: Chadwick Boseman, Michael B. Jordan, Lupita Nyong'o, Martin Freeman, Danai Gurira
Tür: Bilim Kurgu, Aksiyon, Dram, Fantastik

Filmin konusu:

Kaptan Amerika'yla yan yana çarpıştıktan sonra babasının ölümü üzerine vatani Wakanda'ya dönen T'Challa, ya da Kara Panter (Chadwick Boseman), bu gözlerden uzak, ancak son derece gelişmiş ülkeye liderlik etmeye hazırlanmaktadır. Ancak ülke içinde karışıklıklar çıkmış, tahta aday olan başkaları da baş göstermiştir. Ülkesini bir arada tutmak ve savaşa girmesini engellemek isteyen T'Challa, CIA ajanı Everett K. Ross'un da (Martin Freeman) yardımını alacaktır. İhanet ve tehlike ile karşı karşıya kalan genç kral, düşmanlarını yenmek, halkının güvenliğini ve yaşam biçimini korumak için müttefiklerini toplamalı ve gücünü serbest bırakmalıdır...

I, TONYA

Vizyon tarihi: Şubat 2018
Yönetmen: Craig Gillespie
Senaryo: Steven Rogers
Oyuncular: Margot Robbie, Sebastian Stan, Allison Janney, Julianne Nicholson, Mckenna Grace
Tür: Biyografi, Dram, Spor

Filmin konusu

Film, iki defa Olimpiyat ve iki kez de Skate America Champion ödülünü kazanan buz pateni sporcusu Tonya Harding'in kariyerini ve 1994 yılında ceza aldığı komplü skandalını anlatıyor. Tonya Harding'in hayatı 1994'de Kış Olimpiyatları'nda yaşanan büyük bir skandalla sarsılır. Aynı dalda yarıştığı sporcu Nancy Kerrigan yarışlardan önce bir saldırıya uğrar ve sakatlanır. Bu saldırıyı düzenleyen ise Tonya Harding'in eski eşi Jeff Gillooly'dir. Gerçeklerin ortaya çıkmasından sonra Tonya Harding, rakibini sakatlaması için adam tutmak suçundan spordan ömür boyu men edilir.

SUYUN SESİ

Vizyon tarihi: Şubat 2018
Yönetmen: Guillermo del Toro
Senaryo: Guillermo del Toro
Oyuncular: Sally Hawkins, Michael Shannon, Octavia Spencer, Richard Jenkins, Doug Jones
Tür: Fantastik, Dram

Filmin konusu:

Soğuk Savaş yıllarında Amerikan hükümetinin gizli bir araştırma tesisinde temizliği olarak çalışan dilsiz Eliza Esposito (Sally Hawkins), sıradan geçen günlerinde mesaisine devam ederken, günün birinde arkadaşı Zelda (Octavia Spencer) ile birlikte büyük bir sırdan haberdar olur. Laboratuvar koşullarında dünyada eşi olmayan bir yaratık üretilmiştir. Hem karada hem de suda yaşayabilen yaratık, zamanla Eliza'yla çok yakın bir bağ kuracaktır. Eliza ve iş arkadaşı Zelda, suda hapsedilen insanı bu yaratığı acımasız deneylerden kurtarmaya çalışırlar.

ALL THE MONEY IN THE WORLD

Vizyon tarihi: Şubat 2018
Yönetmen: Ridley Scott
Senaryo: David Scarpa
Oyuncular: Michelle Williams, Mark Wahlberg, Christopher Plummer, Charlie Plummer, Romain Duris
Tür: Dram, Gizem, Tarih

Dünyanın en zengin adamlarından biri olan petrol milyarderi Jean Paul Getty'nin 16 yaşındaki torunu John Paul Getty III Roma'da kaçırılmıştır. Çocuğun hayatı karşılığında 17 milyon dolar isteyen fidyecilerin isteğini yerine getirmekten başka çare yok gibi görünmektedir. Annesi Gail, eski kayınpederi Getty'den bu miktarı

ödemesi konusunda yardım ister ancak John Paul Getty cimriliğiyle ünlenmiş biridir ve bu talebi fidyeyi yüksek bulması nedeniyle reddeder. Getty'nin en yakınındaki kişi olan, aynı zamanda eski CIA ajanı Fletcher Chase ile Gail, parayı bir şekilde bulup gencin hayatını kurtarmak için zamana karşı bir yarışa girerler.

EN KARANLIK SAAT/ DARKEST HOUR

Vizyon Tarihi: Şubat 2018
Yönetmen: Joe Wright
Senaryo: Anthony McCarten
Oyuncular: Gary Oldman, Kristin Scott Thomas, Lily James, Stephen Dillane
Tür: Dram, Savaş, Tarih

Filmin konusu

2. Dünya Savaşı'nın başlangıcı ve Nazi Almanyası'nın korkunç bir tehditle tüm Avrupa'ya ve İngiltere'ye karabasan gibi çökmesinin ardından Büyük Britanya başbakanı Neville Chamberlain (Ronald Pickup) görevinden ayrılmak durumunda kalmıştır. Yerine Winston Churchill'in (Gary Oldman) getirilmesine karar verilir. Görevi devralmasının hemen ardından Churchill'i çok zor kararlar beklemektedir. Hayatında zor ve geri dönüşü olmayan ikilemlerden birini yaşar. Ya Nazi Almanyası ile barışçıl bir antlaşma yolu bulmaya çalışmalıdır ya da milletin bağımsızlığı ve idealleri için Nazilerin karşısında sınıksız durmalıdır. Nazi güçleri Batı Avrupa'da ilerlerken ve istila tehditi kapıdayken, bir yanda şüpheli bir kral, bir yanda da kendi partisi içindeki muhaliflere karşı bu zor zamanlarda dik durmalı, bir ulusu ayağa kaldırmalı ve dünya tarihinin ilerleyişini değiştirmelidir.

Sinema

HOSTILES

Vizyon tarihi: Şubat 2018

Yönetmen: Scott Cooper

Senaryo: Scott Cooper, Donald Stewart

Oyuncular: Christian Bale, Ben Foster, Rosamund Pike, Q'orianka Kilcher, Stephen Lang

Tür: Dram, Macera, Western

Filmin konusu

Savaş ve şiddetin etkisiyle karakteri sertleşmiş olan ABD süvari subayı Blocker'a, bir Cheyenne savaş şefi ve ailesinin Montana'daki kabile topraklarına geri dönüş yolculuğunda eşlik etme görevi verilir. Blocker hayatı boyunca içinde yaşadığı şiddet dolu hayattan yorgun düşmüş olsa da bu görev onun için oldukça zor olacaktır; zira eşlik ettiği şef yıllar boyunca en büyük düşmanlarından biri olmuş ve birçok arkadaşının hayatını ellerinden almıştır.

SAMSON

Vizyon tarihi: Şubat 2018

Yönetmen: Bruce Macdonald, Gabriel Sabloff

Senaryo: Jason Baumgardner, Timothy Ratajczak

Oyuncular: Jackson Rathbone, Billy Zane, Rutger Hauer, Lindsay Wagner, Taylor James

Tür: Aksiyon, Dram

Filmin konusu

Normalin dışında bir güce sahip olan bir Yahudi, tanrı tarafından gelen, insanların kölelikten kurtaracak olan çağrıya cevap vermek zorundadır. Trajik evliliğine neden olan gençlik heveslerinden sonra, intikam hırsı onu Filistin ordusu ile karşı karşıya getirir.

THE FLORIDA PROJECT

Vizyon tarihi: Şubat 2018

Yönetmen: Sean Baker

Senaryo: Sean Baker, Chris Bergoch

Oyuncular: Willem Dafoe, Brooklynn Prince, Bria Vinaite, Valeria Cotto, Christopher Rivera

Tür: Dram

Filmin konusu

6 yaşındaki Moonee (Brooklynn Prince) annesi Halley (Bria Vinaite) ile birlikte Orlando'daki Disneyland yakınlarında bulunan Magic Castle Oteli'nde yaşamaktadır. Düzenli bir işi olmayan Halley, günlük işlerde çalışarak hayatta kalmaya çalışırken, otelin şefkatli müdürü Bobby (Willem Dafoe), otel kurallarına aykırı olmasına rağmen onların otelde kalmasına izin vermekte, Moonee ve arkadaşlarının yaramazlıklarına otelin diğer sakinlerini aşırı rahatsız etmedikleri sürece ses çıkarmamaktadır. Çünkü Moonee ve annesinin gidebilecek başka bir yerleri olmadığını çok iyi bilmektedir.

KIZIL SERÇE

Vizyon tarihi: Mart 2018

Yönetmen: Francis Lawrence

Senaryo: Justin Haythe, Eric Warren Singer

Oyuncular: Jennifer Lawrence, Joel

Edgerton, Matthias Schoenaerts

Tür: Bilim kurgu, Aksiyon, Gerilim

Dominika Egorova, Rus güvenlik servisinde, baştan çıkarıcı özelliğe sahip olan "sparrow" olma isteği üzerine eğitilir. Dominika vücudunu bir silah olarak kullanmayı öğrenir ancak kişisizleştirme eğitimi süreci boyunca benlik hissini korumak için mücadele eder. Haksız bir sistemde kendi gücünü bulması, programın en güçlü varlıklarından biri olarak yükselmesine sebep olur. İlk hedefi CIA yetkilisi Nate Nash'dir. İki genç görevli kariyerlerini, bağlılıklarını ve her iki ülkenin güvenliğini tehdit eden bir aldatmacaya düşerler

GRİNGO

Vizyon tarihi: Mart 2018

Yönetmen: Nash Edgerton

Senaryo: Anthony Tambakis, Matthew Stone

Oyuncular: David Oyelowo, Charlize Theron, Joel Edgerton, Amanda Seyfried

Tür: Komedi, Aksiyon

Filmin konusu:

Yumuşak huylu iş adamı Harold Soyinka için işler pek iyi gitmemektedir. Kimi olaylar sonucunda Harold kendini, sırttan bıçaklayan meslektaşlarının, yerel uyuşturucu baronlarının ve yozlaşmış paralı askerlerin insafına kalmış halde bulur. Kanuna saygılı bir vatandaşken aranan bir suçluya dönüşen Harold, giderek daha tehlikeli hale gelen durumunun içinde hayatta kalmaya çalışmak zorundadır...

ALPHA

Vizyon tarihi: Mart 2018

Yönetmen: Albert Hughes

Senaryo: Albert Hughes, Dan Wieden Haupt

Oyuncular: Natassia Malthe, Kodi Smit-McPhee, Leonor Varela, Jens Hultén, Jóhannes Haukur Jóhannesson

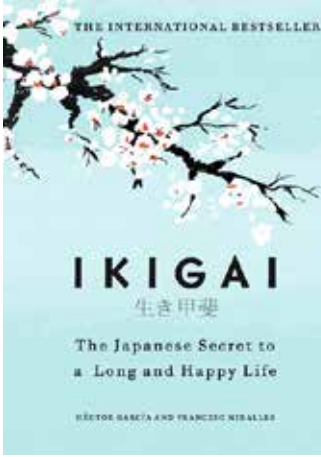
Tür: Macera, Aksiyon, Dram, Gerilim

Filmin konusu:

20 bin yıl önce Avrupa'da üst paleolitik çağ döneminde geçen Alpha, konu olarak genç bir adamın bir kurt ile arkadaşlığını işliyor. Genç bir adam, kabilesinin en elit grubuyla ilk avına çıktığında yaralanır. Kendine geldiğinde yalnız olduğunu fark eder ve ölüme terk edildiğini anlar. Acımasız, ağır, yabani şartlara karşı hayatta kalmak için mücadele etmesi gerekecektir. Bu sırada sürüsünden ayrılmış bir kurt bulur. Yavaş yavaş kurt ile birbirlerine alışmaya başlarlar ve güvenmeyi öğrenirler. Tüm olumsuzluklara karşı beraber sayısız zorluklardan, tehlikelerden geçerek ölümcül kış gelmeden evlerine ulaşmaya çalışırlar.

Kitap

Hazırlayan: Tuncer TAŞDÖĞEN

İKİGAI-JAPONLARIN UZUN VE MUTLU YAŞAM SIRRI

Yazar: Hector Garcia, Francesc Miralles
Yayınevi: İndigo Kitap

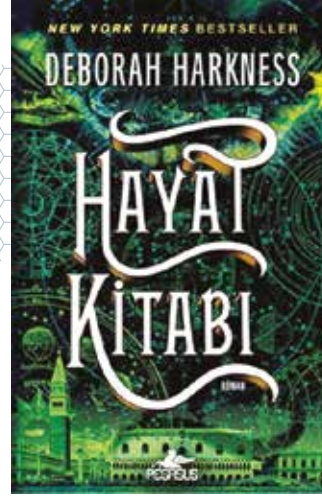
Uluslararası çöksatan bir rehber olan İkgai'yle her gününüz bir anlam kazansın. Japonlar herkesin bir ikigaisi olduğuna inanır, her sabah yataktan kalkmaları için bir sebepleri vardır. İlham verici ve rahatlatıcı bu kitap sizlere kendi ikigainizi keşfetmeniz için gerekli tüm bilgileri veriyor. Aceleci davranmamanızı, hayat gayenizi keşfetmenizi, ilişkilerinizi canlandırmanızı ve kendinizi tutkularınıza adanmanızı sağlıyor.

BİR YUDUM SU

Yazar: Mindy McGinnis
Çevirmen: Zehra Uzun
Yayınevi: Novella Dinamik

On yedi yaşındaki Lynn, su kaynaklarının hayatı önem taşıdığı kuraklık sonrası bir dünyada annesiyle birlikte yaşamaktadır. O ve annesi, tüm hayatlarını bu çetin dünyada en önemli varlıkları olan göletlerini korumaya adanmışlardır. Fakat böyle bir su kaynağı, sayısız tehlikeyi üzerlerine çekecektir. Ufukta beliren dumansa yalnızca tek bir şeyin habercisi olabilir: Yabancılar. Çok geçmeden tüm hayatı altüst olan Lynn, annesinin her daim öğütlediği gibi insanlara güvenmemeye devam edebilecek midir? Yoksa hiç beklemediği birinden gelen yardım eli, ona bilmediği bir dünyanın kapısını mı aralayacaktır?

HAYAT KİTABI

Yazar: Deborah Harkness Harkness
Çevirmen: Berna Kılınçer
Yayınevi: Pegasus

Ruhlar Üçlemesi-3

Sonlar. Başlangıçlar. Değişim. Geçmişin sırlarını ve geleceğin anahtarını gizleyen bir el yazması. Her şeyin tam kalbinde, ölümsüz bir aşk. Cadı tarihçi Diana Bishop ve vampir bilimci Matthew Clairmont geçmişten günümüze dönünce yeni sorunlar ve eski düşmanlarla karşılaşır. Fransada, Matthewun atalarından kalma evinde tanıdıkları pek çok kişiyle tekrar bir araya gelirler ancak çok önemli bir kişi eksiktir. Geleceklerine dair en büyük tehdit ise henüz açığa çıkmamıştır ve bunun farkına vardıkları an, hızla Ashmole 782 ile kayıp sayfalarını bulma çabasına gireceklerdir. Ruhlar üçlemesinin son kitabında Harkness güç ve tutku, aile ve sevgi, geçmişten gelen meseleler ile günümüze yansıyan sonuçlarını derinlemesine inceliyor. Auvergne'in tepelerinden Venedik'in saraylarına uzanan bu macerada Diana ve Matthew, devasa şatolar ve üniversite laboratuvarlarında, kadim bilgiler ile modern bilimi kullanarak, sonunda cadıların yüzyıllar önceki keşfini gün ışığına çıkaracak.

ELON MUSK- TESLA SPACEX VE MUHTEŞEM GELECEĞİN PEŞİNDE

Yazar: Ashlee Vance
Çevirmen: Ali Atav
Yayınevi: Buzdağı Yayınevi

Kitap, 1971 doğumlu genç bir girişimcinin şirketleri ile dünyadaki otomotiv, uzay-havacılık ve enerji sektörlerindeki yerleşik düzene meydan okumasının sıra dışı hikâyesidir.

Elon Musk, X.com ve PayPal'in kurucularındandır ve sonraki dönemde Tesla ile sadece elektrikle giden 600 km menzilli ve 100km/sa hıza sadece 2,3 saniyede çıkan muhteşem otomobiller üretmiştir. SpaceX ile uzay taşımacılığının maliyetlerini çok büyük oranda düşürerek dünya devlerine meydan okumuş ve yakın gelecekte Mars'a insan yollayabilecek en muhtemel şirketi yaratmıştır. Ayrıca ABD'deki en büyük güneş enerjisi şirketi SolarCity'nin en büyük ortağı ve başkanıdır.

Ashlee Vance, 300'e yakın insanla konuşarak ve Elon Musk ile 30 saatten fazla birebir görüşme yaparak bu çarpıcı ve ilham verici hayat hikâyesini okurlarla buluşturuyor. Hayatını, dünyayı fosil yakıtlara mahkûm olmaktan kurtarmaya adanmış Elon Musk'ın önüne çıkan engeller, büyük başarıları ve yaşadıkları daha iyi bir geleceğin hayalini kuran girişimci, mühendis, siyasetçi, eğitimci ve gençler için motivasyon kaynağı olacaktır.

ÇALIŞAN ANNENİN YAŞAM DENGESİ

Yazar: Şirin Yelmen Oktar

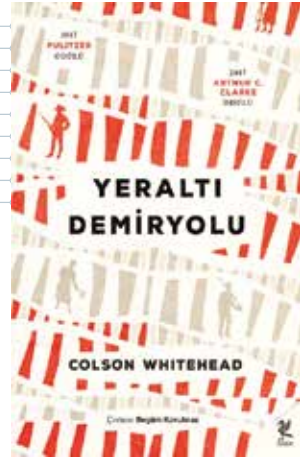
Yayınevi: Humanist Kitap Yayıncılık

Çalışan annelerin yaşam dengeleri üzerine odaklanmış bir köç, eğitim ve anne olan Şirin Yelmen Oktar tarafından kaleme alınan Çalışan Annenin Yaşam Dengesi, hayatı koşturmaya içinde geçen annelere yol gösterici nitelikte...

İki bölümden oluşan kitabın birinci bölümünde çalışan annelerin hayatı ve bu hayatı seçme nedenleri ile psikolojileri ele alınıyor. İkinci bölümde ise çalışan annenin hayalini kurduğu anne modeline yönelik farklı bakış açıları içeren hikâyelere ve metotlara yer veriliyor.

Beyaz yakalı, şehirde yaşayan, bakıcısı olan, evli çalışan annelerden yola çıkılarak hazırlanan kitapta, bu ayırım dışında kalan çalışan anneler için de bölümler yer alıyor. Kitap içinde yer alan Başucu Rehberi kısmında ise çalışan annelerin yoğun programları ve rutinleri arasında hatırlaması gereken yedi maddelik bir liste bulunuyor ve Şirin Yelmen Oktar, bu listenin çıkış yolu arandığında kullanılabileceğini vurguluyor.

Her annenin geçmiş tecrübeleri, iş hayatı, anneliğe bakış açısı farklı olduğu için kitabımda çözüm sunmak yerine annelerin kendi yanıtlarını bulmasını sağlayan sorduğunu belirten Oktar, iş yaşam dengesini sağlamanın, sadece çalışan anne için değil, iş dünyası ve ülke için de büyük bir kazanım olacağını altını çiziyor.

YERALTI DEMİRYOLU

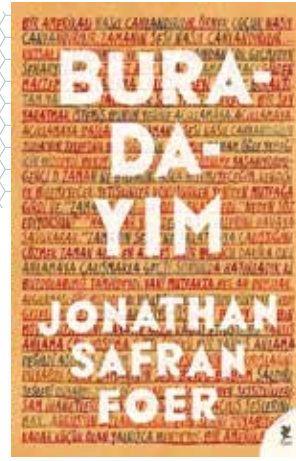
Yazar: Colson Whitehead

Çevirmen: Begüm Kovulmaz

Yayınevi: Siren Yayınları

Amerikan edebiyatının en yeni yıldızı Colson Whitehead'den, yayımlanır yayımlanmaz çağdaş klasikler arasında anılan cesur ve sarsıcı bir roman: Yeraltı Demiryolu. Whitehead, Amerika'nın adeta başırsaklarını deştığı bu romanında "rüya" ülkesinin geçmişine uzanıyor ve okurunu uzun zaman terk etmeyecek ilham verici bir mücadele öyküsü anlatıyor. Dünyada bir başına kalmış bir kadının, Cora'nın dünyaya kafa tutma öyküsü bu; öldürmeyip güçlendiren darbelerin, birer nişan gibi taşınan yara izlerinin ve zamanı gelince ya ödenen ya da ödetilen bedellerin öyküsü. Öyle bir öykü ki, çağın karantılılığında pırl pırl parlıyor ve dört bir yanı saran kötülüğün bataklığında kaybolan ruhlarla kuzey yıldızı misali yön gösteriyor.

Eleştirmenlerden tam not alan, çoksatlar listelerinde aylar boyunca bir numarada kalan ve ödüllere doymayan Yeraltı Demiryolu, Sefiller'den Sevilen'e uzanan bir yelpazede yer alan engin çağrışımlarıyla son yılların en önemli ve en çok ses getiren kitaplarından biri.

BURADAYIM

Yazar: Jonathan Safran Foer

Çevirmen: Begüm Kovulmaz

Yayınevi: Siren Yayınları

Jonathan Safran Foer, uzun bir aradan sonra kaleme aldığı romanı Buradayım'da kendi hayatlarının çeperinde sıkışık kalmış iki insanın, Jacob ve Julia'nın öyküsünü anlatıyor. Bir kadın ile bir erkeğin, bir anne ile bir babanın ve yaşamın dayanılmaz ve muhteşem yükünü taşımamanın öyküsü bu... Dahası var ama: Sevdiklerine kıyamasalar da sevgiye kıyanların, kalp kırıklıklarının hayal artıklarıyla yamayanların ve bitirmeye çalıştıkları hayatlardan bir şeyler biteceğini umanların öyküsü. Jonathan Safran Foer, kendine özgü hassasiyeti, yaratıcılığı ve benzersiz icatlarıyla bu muazzam romanında bir evliliğin çöküşünü, bir ailenin yaşamını ve İsrail'in yıkımına neden olan büyük Ortadoğu savaşını anlatıyor ve olaylar, adeta ağaç halkaları gibi, okuru da sarıp sarmalayıp iç içe geçiyor. Her şeyin bitiminde ve kalbin en derinlerinde, sadece ama sadece sizler kalıyor. Foer, yine kimsenin başaramadığını başarıyor ve yaşam akışını olduğu gibi, tüm güzelliği ve sefaletle sayfalara yansıtıyor, satırlarını yüreklerimize kazıyor. Hayat denen trajikomedinin insafına kalmış olan bizler... işte, bakın, buradayız, buradayız, buradayız.

KİRLİYDİ KAR

Yazar: Georges Simenon

Çevirmen: Ümit Moran Altan

Yayınevi: Everest Yayınları

Polisiyenin en büyük ustalarından Georges Simenon'un, 20. yüzyıl edebiyatının başyapıtları arasında yer alan 1948 tarihli Kirliydı Kar adlı romanı, 2. Dünya Savaşı sırasında, işgal altındaki Fransa'da ayakta kalmaya çalışan 19 yaşındaki Frank Friedmaier'in suçla tanışmasını, kesif yalnızlığını ve iç dünyasını resmeder.

Annesi genelev işletmecisi olan Frank soğukkanlı bir gençtir. Kasvetli ve sonsuzmuş gibi gelen kış boyunca bir dizi suçta bulaşan Frank, karaborsa, şantaj, hırsızlık derken geri dönüşü olmayan bir yolda sürüklenerek batağa saplanır, kendisini işgalci Alman askerleriyle bağlantılı organize bir olayın içinde bulur. Hapisteki sorgulamalar akıl oyunlarına, aklın ve bedeninin dayanma gücünün sınanmasına dönüşür. Simenon, yavaş yavaş kendi sınırlarına ulaşan anti-kahramanı Frank aracılığıyla, suçlu bir insanın yıkıma doğru sürüklenen zihnine, varoluş kaygılarına ve savaşa ayna tutar.

Kıtap

CAN'CA TÜRKİYEDE ENDÜSTRİNİN GELİŞİMİNDE İZ BIRAKANLAR

Yazar: Kpt. Plt. Can Erel

Cumhuriyet tarihi boyunca ulusal endüstrimizin gelişiminde bazı kuruluş ve kişiler, aldıkları görev ve taşıdıkları sorumluluklarla, iz bırakıp fark yaratarak ulusal endüstrimizin bugünlere ulaşmasında daha fazla pay sahibi olmuşlar...

Her anı ayrı bir heyecana sahip bu endüstriyel gelişim sürecine, iz bırakan endüstri dönüştürücülerine ilgi duyarak tanımak ve yaşananlardan ders çıkarmak da çağdaş bir gereklilik ve bu kitabın çıkış noktası...

Tayyareci Vecihi Hürkuş'un

"... Sen, senden olan her Türk'e zararına da olsa, yardım etmekten bir an geri kalma, sevgi bundan doğar, yurda fayda bu birlikten sızar. Bütün emellerini ve düşüncelerini yalnız millet sevgisi ile süsle ve besle. İşte o zaman yurdunun sevilen başarıcısı olursun. Hırsla değil." sözüne sadakat ile hazırlanan bir kitap "Can'ca Türkiye'de Endüstrinin Gelişiminde İz Bırakanlar..."

Yazarın aşına olduğu havacılık-uzay ve savunma alanı açısından Türkiye'nin endüstriyel gelişiminde farklı önem taşıdığını öngördüğü,

- Şakir Zümre
- Tayyareci Vecihi Hürkuş
- Mühürdarzade Mehmet Nuri Demirağ
- Türk Tayyare Cemiyeti'nin Avrupaya Gönderdiği İlk Tayyare Mühendisliği Öğrencileri ve Makinist Stajyerler
- Necmüzafer Orbay
- İstanbul Teknik Üniversitesi haklarında yapılmış önceki araştırma tespit ve değerlendirmelerden yararlanılarak karşılaştırmalı ve sistematik ilişkili bir akışta incelenmiş, bugün dünle değerlendirilip yarına yönelik ders ve sonuçlar çıkarılmaya da çalışılmış. Bu kitapta sınırın hayal gücü olduğunu vurgulamak için kapağa sonsuz bir mavilik hakim. İçeriğin odaklandığı havacılık-uzay ve savunma alanı hava aracı ile doğudan batıya yükselen devinime sahip 'contrail'ler ile de "İZ" betimlenmiş Can'ca...

KALBİMDEKİ KANATLAR

Yazar: Kpt. Plt. Menderes Çakıcı
Yayınevi: Cinius

İnsanoğlu araştırmaya, keşfetmeye ve kendini geliştirmeye devam etmektedir. Kendisine her zaman ulaşılması zor hedefler koymuş ve zamanı gelince de bu hedeflere ulaşmayı başarmıştır. Gökyüzünde gördüğü kuşlara imrenmiş, onlar gibi maviliklerde özgürce uçmak istemiştir.

Bu kitapta, pilotluk sevdası ile çırpınan bir yüreğin adım adım yükselmesine şahit olacaksınız. Bir pilotun hayatındaki, paraşütle atlama dahil, önemli aşamaların hikayesini dinleyeceksiniz. Pervaneli, pırpır, küçük bir uçaktan başlayarak, akrobasi uçağı dahil, kıtalararası yolcu uçağı Boeing 777'ye kadar pek çok uçağın kokpitindeki havayı soluyup, Boeing 777 ile İstanbul'dan Miami'ye doğru saatlerce yol alacaksınız. Uzaylı pilotları hayal edecek, uçuşta hastalanan

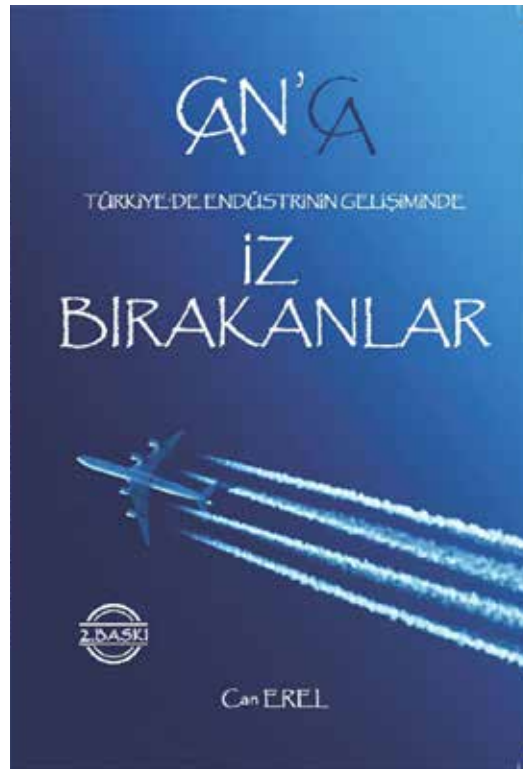
yolcu için koşuşturan kabin ekibinin konuşmalarına şahit olacak, gökyüzünü aniden kaplayan volkanik küllerden kaçınmak için rotanızı değiştirecek, hatta Bermuda Şeytan üçgeni üzerinde uçacaksınız. Ayrıca; pilot olmak isteyen gençlerin "Nasil pilot olurum?" sorusundan yola çıkarak, pilot seçme testlerine kadar birçok konunun detaylarını da burada öğreneceksiniz. Uçuşun ruhunu, huzurunu, yeri gelince stresini veya mutluluğunu hissedeceksiniz. Bazen neşelenecek, bazen hayal kuracak, bazen de havacılığımızın gelişmesi için çabalayan pilotlardan şehit mertebesine yükselen bir ekibin hikayesine üzüleceksiniz. Bir pilotun kalbindeki kanatlardan dökülen şiirleri de okuyacaksınız.

Uçuşa hazırsanız kemerlerinizi bağlayın, koltuğunuzu dik duruma getirin ve telsiz kulaklığınızı takın.

Bu arada oksijen maskenizin yerinde ve oksijen tüpünüzün % 100 dolulukta olduğunu kontrol etmeyi de unutmayın. Korkmayın, solunuzda veya sağınızda, öğretmen kaptan olarak ben hep olacağım.

Wilbur Wright'ın; "Motorlar olmadan uçuş mümkün ama bilgisiz ve yeteneksiz uçmak mümkün değil" sözünü de aklınızdan hiç çıkarmayın.

Yolunuz maviliklerde açık ve türbülanssız olsun. İyi uçuşlar hepimize!

VEFAT EDEN KAPTANLARIMIZ

(Ekim-Kasım-Aralık 2017)

Kpt. Plt. Sedat ŞEKERCİ

Kpt. Plt. Behçet ALGIN

Kpt. Plt. Faruk BAŞ

Kpt Plt. Gülcemal DİNÇKAN

Kpt. Plt. İbrahim KÖMBE

(Ekim-Kasım-Aralık 2017)

EMEKLİ OLAN KAPTANLARIMIZ

Kpt. Plt. Mustafa AKMAN

Kpt. Plt. Muammer ERSOY

Kpt. Plt. Mustafa Sabri TÜRKEY

Bulmaca

SUDOKU

			9	6				2
6								
	2						7	1
			2			1		9
			8			3		
	4	7					8	
	1				4	2		3
	9				1			
	8				7			

1								
2			8					9
8		7	1			3		2
		4			1	9		
			6		9			1
		1				8	5	7
							3	
	8			9		7		
				6	3			

	3		5					
			7	6				5
				8		7		6
	4	8			1			
		9			8	1	5	
1				4		8		
	7						8	
			4	7	2		9	
4							2	

	5		6	7				
	6						3	
						7		
			9		3			
4				1	7	9		2
1								4
				6	2	5		
6		8						9
		5				2		

KEMERLIFE

Hem Yeşil Hem Şehir

**%1 KDV
AVANTAJIYLA**

**SINIRLI
SAYIDA
DAİRE**

**YIL SONU
TESLİM**

0212 322 1 999
kemerlife23.com.tr

METAL YAPI KONUT